

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, SZERDA 1925 június 17.

160. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Elég volt!

(+) A bajok megelőzésének ezt az indulatkitörését lehetett hallani a napokban olyan alkalommal, amikor annak az öncélú nemzeti türelmetlenségen kívül semmi más pszichológiai alapja nem volt. Egy ismeretlen ember — senki nem tudja, honnan jött és hová ment — a szuboticei magyar párt közgyűlésén az elnök elé toppant és a fülébe dörögte: *elég volt!* A gyűlés e kifakadásra nyomban széjjelrebbent, mielőtt programszerű munkáját elvégezte volna. A magyarság a kisebbségi sorsban, tekintet nélkül pártpolitikai megosztottságára, nemcsak a törvényeknek engedelmeskedik hűségesen, hanem a törvények fölé ágaskodó erőszakkal sem száll szembe és a jogaihoz való ragaszkodás erkölcsi tőkét nem veti bele botrányok forratagába.

Sem jogosultsága, sem gyakorlati értelme nem volt annak az egyéni akciónak, amely a magyar párt suboticei szervezetét megakadályozta abban, hogy a tisztújítást megejtse. A választások izzó hangulatában elkövetett jogellenes cselekedetek sem menthetők, még kevésbé azonban azok a kilengések, amelyeket a győzelemre törő harc tulfutott atmoszférája sem igazol.

Egyébként pedig miért lett volna elég egy olyan gyűlésből, amelynek résztvevői senkinek sem vétettek és a hatalom vizeit a legcsekélyebb mértékben sem zavarják? A vajdaság népeit nemzetiségi különbség nélkül egészen más és sokkal súlyosabb gondok foglalkoztatják, semmint azt a megállapítást, hogy „*elég volt!*”, egy ártatlan pártgyűlés megzavarására fecsérelik. *Elég volt!* — lebeg a felkiáltás egy virágzó országrész lakosságának ajkán. *Elég volt* a büntetlen gyanúsításból és védaskodásból, *elég volt* az egyenlőjogi polgárok osztályozásából, *elég volt* a jogok és kötelességek adagolásának aránytalanságából, *elég volt* a meddő pártpolitikából, amelynek az ország gazdasági fejlődése esik áldozatul.

A megelőzésnek ez a kórusa nem a magyarság körében zendül meg, amelynek egy szelíd pártgyűlést feleltől elemek szétugrasztották, hanem a Vajdaság gazdasági társadalmában, amely sorozatos tiltakozó gyűléseket tart, hogy a kormányzatot meggyőzze az adórendszer és agrárreform békítő igazságtalanságairól és a biráskodás már-már katasztrófális mizériáiról. Szerb, bunyevác, magyar, német és szlovák egyképfajdalmasan érzi, hogy a Vajdaságban a fejérenkénti adó hatszor olyan nagy, mint az ország többi részében. Ugyan-

csak az egész Vajdaság gazdasági boldogulásának állja útját az az ideiglenes és ötletszerű agrárreform, amely máról-holnapra megfoszthatja a földművelőit munkájuk gyümölcsétől. A közlekedési állapotokra nézve pedig kell-e jellemzőbb adat, mint a noviszadi mérnökegyesület elnökének panaszja, hogy a Vajdaság által fizetett három milliárd adóból alig jut valami az itteni vasutvonalak, utak és hidak rendbehozására?

A Vajdaság követeli az adó-

rendszer egységesítését, az igazságszolgáltatás szanálását, a közlekedés megjavítását és ennek a követelésnek szolidaritásában elmosódnak a nyelvi, faji és vallási ellentétek. A gazdasági körök esznelnek rá leghamarabb, hogy *elég volt* abból a mentalitásból, amely pártgyűlések oktan szétkergetésére is vezet, amelynek azonban ennél sokkal mélyebbre vágó eredménye egy országrész tuiterhelése adókkal és mellőzése a vizontszolgáltatásokban.

A vajdasági képviselők a kisebbségi iskoláért

Pribicsevics hajlandó engedelményekre — A nemzetiségi tanulók a nemzeti tárgyakat is anyanyelvükön tanulhatják az elemi iskolában — Az elemi iskolai törvény bizottsági tárgyalása

A nemzetgyűlés szünetét az egyes parlamenti bizottságok serény munkára használják fel. A kormánynak nyilvánvalóan az a szándéka, hogy a szünet után minél több törvényjavaslatot terjesztessenek a nemzetgyűlés elé, hogy így a parlament e hónap végéig el legyen látva munkával annál is inkább, mert június végére a szkupstina hosszabb elnapolását tervezik.

A bizottságok ülésén kívül más politikai esemény nem is történt a keddi nap folyamán, annál kevésbé, mert Pasics miniszterelnök kedden sem hagyta el a Topcsiderben levő villáját és a függőben levő politikai tárgyalások így nem haladhattak előre.

A bizottságok ülése

Ülést tartott kedden az interparlamentáris konferenciát előkészítő bizottság, amely több albizottságot választott. Az albizottságok először maguk közt fogják kidolgozni referátumaikat a plenáris tárgyalásra és azután a bizottság plénuma megállapítja azokat a határozati javaslatokat, amelyeket a jugoszláv delegáció az Interparlamentáris Unió genfi konferenciáján elő fog terjeszteni.

Az elemi iskolai törvényjavaslatot tárgyaló albizottság kedden délelőtt és délután is ülést tartott. A tanácskozáson megkezdtek a törvényjavaslat negyedik szakaszának tárgyalását, amelynek során Bazala dr. Zajednica-párti ismét szóvá tette a nemzetiségi iskolák ügyét. Szerinte a törvényjavaslat anacionalizáló szándékot mutat, amit nem lehet jóváhagyni. A másikat és nyelvi polgárokat meg kell verni az állam számára és nem elidegeníteni őket. Helyteleníti az iskolakönyvek állami monopolizálását is. Hohnvec (szlovén néppárt) a vallásoktatásról szóló szakaszt bírálta.

Pribicsevics közoktatásügyi miniszter ülésén kijelentette, hogy az ellenzék ajánlásait nem teheti magáévá és különösen a vallásoktatást illetően megmarad az eredeti javaslat mellett.

A délutáni ülés folyamán a 35-ik fejezet került részletes vita alá, amely a nemzetiségi iskolákról intézkedik. Az ellenzéki felszólalások után Pribicsevics közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy hozzájárul a szakasz olyan módosításához, amely szerint a nemzetiségi kisebbségek iskolában a nemzeti tárgyakat, a történelmet és földrajzot nem az államnyelven, hanem az iskola oktatási nyelvén kell tanítani. Ezzel szemben belevették a szakaszba azt a rendelkezést, hogy a nemzetiségi iskolákban az államnyelv tanítása kötelező. Az albizottság a szakasz többi fejezeteit változtatás nélkül elfogadta, amivel azonban még nem fejeződött be a nemzetiségi iskolákról szóló javaslat vitája, mert a bizottság plénuma előtt erre vonatkozóan még élénk eszmecsere várható. Számos jel arra mutat, hogy a közoktatásügyi miniszter még további engedelményeket is fog tenni, mert nemcsak az ellenzék, hanem több radikális képviselő sikra fog szállni a nemzetiségi iskolák érdekében. Különösen a vajdasági radikális párti képviselők veszik előreláthatóan védelmükbe a kisebbségi iskolákat.

Az albizottság ezután megkezdte az 5-ik szakasz tárgyalását, amely a tanítókról intézkedik. Nagyon vitát felkeltett ki a tanítóknak szolgálati minőségéről szóló fejezetnél. A javaslat tárgyalását még nem fejezték be.

Feltűnést keltett, hogy az iskola-törvényt tárgyaló albizottság keddi ülésén egy németpárti képviselő sem jelent meg. Igaz ugyan, hogy nincs németpárti tagja az albizottságnak, de a házszabályok értelmében a bizottsági tárgyaláson mint vendég minden képviselő megjelenhet és fel is szólhat csak szavazati joga nincs.

Előkészületek a washingtoni interparlamentáris konferenciára

Kedden délelőtt ülést tartott az a parlamenti bizottság, amely instrukciókat dolgoz ki a washingtoni interparlamentáris konferencián részt-

vevő jugoszláv delegáció számára. A bizottság három szekcióra oszlott, amelyek külön-külön tárgyalnak. Az első — politikai — szekció tagjai lettek: Jovanovics Ljuba, dr. Jovanovics Mátá, Jovanovics Jócó, Ninesics Momcsilló, dr. Markovics Lázár, Nesics Ljuba, dr. Trumbics Ante és Spaho Mehmed. A jogi szekció a következőkből alakult meg: Popovics Ljuba, Popovics Velja, Perics Ninkó, Marics Krszta, dr. Polics Vladiszláv és Kumanudi Koszta. Végül a gazdasági szekció tagjai a következők lettek: Sztanics Andra, Sztanics Alexa, Jankovics Velizár, Koics Dragutin, Komnenovics Mirkó, Krajaes Iván, dr. Loncsarevics Iván, dr. Setyerov Szlávko, Sztilh Baljics és Radoszavlyevics Milos.

A politikai szekció tagjai megkezdtek a munka felosztását és a referensek megválasztását. Egyleg csak a kisebbségi kérdés referensét választották meg Jovanovics Vászta személyében, aki az eddigi interparlamentáris konferenciákon is hasonló minőségben működött. Segéd-referensként beosztották mellé a vajdasági kisebbségek kérdésében Setyerov Szlávkot, a délszerbiai kisebbségek kérdésében Jovanovics Jócót és a bolgár aspirációk kérdésében Nesics Ljubát. A szekció még nem választotta meg elnökét, de nem kétséges, hogy Jovanovics Ljuba lesz az elnök.

A gazdasági szekció Jankovics Velizárt választotta elnökévé, titkárrá pedig dr. Setyerov Szlávkot.

A jogi szekció elhalasztotta az elnökválasztást, azonban valószínű, hogy Perics Ninkót választja elnökévé.

Földmivesszárti konferencia Zagrebben

Zagrebból jelentik: Hétfőn és kedden Zagrebben gyűlést tartottak a földmivesszárt nem szerbiai szervezeteinek vezetői. A gyűlésen elhatározták, hogy Zagrebbba július hónapra pártkongresszust hívnak össze, amelyen Horvátország, Bosznia, Dalmácia és a Vajdaság földmivesszárti szervezetei vesznek részt. A kongresszuson a párt meg fogja határozni állásfoglalását az összes aktuális politikai kérdések tekintetében, úgyhogy a Szerbián kívüli szervezetek a földmivesszárt augusztus 30-ikán Beogradba megtartandó országos kongresszusán léphessenek fel.

Az albizottság letárgyalta a sajtótörvényt

A sajtótörvényt tárgyaló albizottság kedden délelőtt ülést tartott, amelyen megszerkesztették a jelentést a törvényhozó bizottság plénuma számára. A jelentést az ellenzéki tagok nem írták alá, hanem ellenvéleményt terjesztettek elő, amely a következőképp hangzik:

— Nem egyezik véleményünk a sajtótörvényről úgy, ahogy a többség elfogadta, sem általánosságban, sem részletekben. A betervezett törvényjavaslat szélső reakciós és antidemokratikus. Ha ez a javaslat

törvényerőre emelkedik, a sajtósza-
badságot teljesen elnyomja és lehe-
tetlenné teszi az ellenzéki sajtó fen-
állását. Véleményünket a javaslat-
ról kifejtjük a törvényhozó bizottsá-
gban és előadónak kijelöljük dr.
Zsanics Milovánt.

Az államügyészekről szóló tör-
vényt tárgyaló bizottság és a bírói
törvényt tárgyaló albizottság is el-
készült javaslatával. A törvény-
hozó bizottságot szerda délelőtt kil-
enc órára összehívták, amelyen a kész
jelentéseket az albizottságok
elő fogják terjeszteni.

A Pantheon-ról szóló törvényia-
vaslatot tárgyaló albizottság meg-
kezdte munkáját. Az albizottság
keddi ülésén a javaslat ellen felszó-
lalt Smodelj (szlovén néppárt), aki
kifejtette, hogy amíg a nagy világ-
égésnek élő áldozatai is vannak, ad-
díz nem szabad mással törődni, mint
az élők sebeinek gyógyításával. Az
albizottság többsége a javaslatot ál-
talánosságban elfogadta.

Elkészült az újabb tizenketted-javaslat

A pénzügyi bizottság elnöke, dr.
Radonics Jován ma meglátogatta
Sztójadinovics pénzügyminisztert,
akivel hosszabb tanácskozást folyta-
tott a pénzügyi bizottság munkájáról
és az új tizenketted-javaslatról. Ezt
a tizenketted-javaslatot a pénzügy-
minisztérium már elkészítette és azt
legközelebb Sztójadinovics pénzügy-
miniszter előterjeszté a minisz-
tertanácsnak. A kormány előrelátha-
tólag sürgősen benyújtja a javasla-
tot a parlamentnek, amely a jelek
szerint, még ebben a hónapban le-
tárgyalja.

A prahovai Duna-híd

Zsvadinovics Dusán radikális
képviselő interpellációt intézett a
közoktatásügyi miniszterhez a pra-
hovai Duna-híd építése körül Romá-
nia és Jugoszlávia között fölmerült
konfliktus ügyében. Az interpelláció-
ban Zsvadinovics kifejté, hogy még
a Balkán háború idején Románia és
Jugoszlávia megegyeztek abban,
hogy a két országot Prahovánál híd-
dal kötik össze. Jugoszlávia a vas-
utvonalat é is készítette a prahovai
partig. Románia azonban eddig sem-
mit sem tett. Az interpelláló fölkeré
a kormányt, tegye meg a megfelelő
lépéseket ebben az ügyben a román
kormánytól.

A görög tárgyalások

Kedden délután Athénből vissza-
érkezett Beogradba Markovics Jo-
ván, a külügyminiszter helyettese.
Hivatalos információk szerint Mar-
kovics Jován magánügyben járt
Athénben, diplomáciai körök azon-
ban meg vannak arról győződve,
hogy a külügyminiszter-helyettes,
aki azelőtt athéni követ volt, egy-
heti athéni tartózkodását felhasznál-
ta arra, hogy a görög kormány-
nyal érintkezésbe lépjen és athéni
tanácskozásai hozzá járulni
ahhoz, hogy az új görög kormány
előőbb tovább folytassa a beogra-
di kormányval a félszakadt szó-
vetségi tárgyalásokat.

A bolgár követ a külügyminiszternél

Vakarenszki beogradi bolgár kö-
vet kedden Szófiából visszaérkezett
Beogradba és még délelőtt látoga-
tást tett Ninesics külügyminiszter-
nél. A bolgár követ több mint egy
óra hosszat tanácskozott a külügy-
miniszternél és így a tárgyalásnak
politikai körökben nagy fontosságot
tulajdonítanak.

A Vajdaság az utolsó évben 58.377,780.60 dinárral több adót fizetett az előirányozottnál

A Vajdaság az ország egyenes adóbevételeinek mintegy 30 százalékát fizeti

A Sluzbene Novine f. évi június 12-iki
száma, szóval számokat közöl, de
azok némaságukban is hangosan be-
szélnék. A pénzügyminiszter összefo-
galt jelentést közöl az ország hat tar-
tományának egyenes-adó bevételeiről.

Ezekből a számokból megtudjuk, hogy
az elmúlt évben és az idén március hó-
napban a Vajdaság fizette a legtöbb
egyeses állami adót, 1924. márciusában
a Vajdaságra 18,458,125 dinár egyes-
es-adó volt előirányozva, míg egész Hor-
vát-Szlavonországra 11,420,833.33 di-
nár, Bosznia-Hercegovinára 5,536,063.33
dinár, Szlovéniára 4,066,895.83 dinár,
Dalmáciára 1,285,333.33 dinár, Szerbiára
és Montenegróra 15,306,562.49 dinár,
vagyis az egész országban múlt évi
márciusban kivetett 56,978,833.31 dinár-
ból egyedül a Vajdaságra 33% volt ki-
vetve.

Ez év márciusban az egész országra
55,779,346.40 dinár volt előirányozva,
ebből a Vajdaságra 14,922,083.33 dinár
volt kivétel, vagyis az összkivétel 27
%-a. Rikítóan jellemző a vajdasági
adóztatási rendszerre, hogy amíg ezidő
márciusra csak 14,922,083.33 dinár adó-
bevétele volt a Vajdaságra előirányoz-
va, addig a pénzügyigazgatóság teljes-
gesen 23,127,665.92 dinár adót szedte
be, vagyis közel 60%-al többet, mint a
mennyi elő volt előirányozva.

Ez évi márciusban mind a hat tar-
tományban 65,232,180.47 dinár egyenes-adó
folyt be, ebből a Vajdaság egymaga
35%-ot kitevő 23,127,665.92 dinárt fi-
zetett be.

Múlt évi április 1-től ez évi március
31-éig, vagyis az utolsó 12 hónapban
Szlovénia 114,198,026.37, Bosznia-Her-
cegovina 108,996,222, Dalmácia 26 mil-
lió 211,398.04, Horvát-Szlavonországra
175,141,860.37, Szerbia és Montenegró
197,624,275.43 és a Vajdaság 237 millió
442,780.64 dinár egyenes állami adót fi-
zetett, vagyis az egész országban az
utolsó 12 hónapban befolyt 859 millió
614,562.85 dináros egyenes-adó bevéte-
lének 28%-át a Vajdaság fizette.

Az utolsó 12 hónapban különös erély-
vel folyt a Vajdaságban az adóbehaj-
tás. Bizonyosság erre az is, hogy amíg
Szerbia és Montenegró adóbevételei
csak 8,019,718.43 dinárral haladták meg
a költségvetésileg előirányozott össze-
get, addig a Vajdaságban 58,377,780.64
dinárral több adó folyt be, mint amennyi
elő volt előirányozva. Az egész or-
szágban 190,262,405.85 dinárral volt az
adóbevétele az előirányozottnál nagyobb,
amiből a Vajdaságra 32% túlfizetés jut.

Ez év első negyedében ismét a Vaj-
daság áll adókövetés szempontjából az
első helyen. Az első negyedben a Vaj-
daságra 44,766,249.99 dinár volt elő-
irányozva és ehelyett 65,356,791.29 di-
nár folyt be, vagyis közel 50%-al több,
mint amennyit a kincstár várt és 6 mil-
lióval több, mint amennyi az utolsó 12
hónap egy negyedére jutna. Ezidén az
első negyedben az egész országban
207,661,608.45 dinár folyt be, amelyből
a Vajdaság 33%-al ismét a vezetőhe-
lyen áll.

Az 500% és 30% adópótlékról ezidén
márciusban 7,411,724.91 dinárral a Vaj-
daság fizette a legtöbbet. Az egész or-
szág 22,331,580.28 dinárt fizetett, a
Vajdaság ebből 30%-t fizetett. Ezen
pótlékokból az utolsó 12 hónapban az
egész országban 464,935,294.54 dinár
folyt be, ebből a Vajdaság 127,854,522.87
dinárt, vagyis 29%-ot fizetett.

Ezidén az első évnegyedben pótlékok
címén 667,793,186.48 dinár folyt be, eb-
ből Szerbia és Montenegró 9,188,539.62
dinárt, Dalmácia 1,951,335.71 dinárt,
Horvát-Szlavonországra 12,324,132.86 di-
nárt és a Vajdaság 22,724,917.02 dinárt
fizetett, vagyis a pótlékokból eredő
összbevételeinek tisztán 30%-át.

E számok megértéséhez tudni kell
még azt is, hogy a Vajdaság népessége
az ország lakosságának 11%-át teszi
ki, de a terhek 25%-át viseli és amíg
az országadók az ország többi részében
60—120 dinárt tesznek ki fejenként, ez
a fejenkénti teher a Vajdaságban már
340—360 dinárra rug.

„Négy óra a sebesség templomában“

Milyen a modern autóverseny

Páris, június hó

— A Bácsmegyei Napló kiküldött tudósítójától —

A párisi sportnyelv kedves nevet
adott a híres monthery-i autodromnak:
„le temple de la vitesse“, a gyorsaság
temploma. A nyári nagydíjat futották
ebben a híres templomban és kimentünk
mi is, hogy tanulj legyünk ennek az
eseménynek.

Páristól harmincöt kilométerre építet-
ték a híres monthery-i stadiont, amely-
hez fogható autópálya csak Amerikában
van még. A kora déli órákban az au-
tók, autóbuszok, biciklik ezrei kigyóz-
tak az orleansi országúton, amelyen
70—90 kilométer gyorsasággal fut-
nak a járművek. Egy kicsit megkésve
érkeztünk, a 200 kilométeres versenyt
az első számot már elkezdték. Harom-
negyed kettőkor 2174-es sorszámot ka-
pott az autók a hatalmas garázsban
Kétezerszázhetvenhárom kocsi utasai
már ott izgulnak a gigantikus méretű
tribünön.

Hogy fest az autodrom? Mint rendes
sportpálya hat és félszeres méretben.
Egy kör itt 2500 méter. Öt autó fér el
kényelmesen egymás mellett a pályán,
amely nem vízszintes, hanem a kör
centruma felé lankás. A pálya közepén
futó autók már legalább 30 fokos szög-
ben szaladnak, de a centrifugális erő
következtében természetesen nem csusz-
nak le, ha végig féldalt mennek is.

A kétszáz kilométeres Ikaria ver-

senyből a felét már majdnem lefutot-
ták. Az élen haladó Marnier egy kilo-
méterrel vezet és igen kényelmesen
halad. A hirdető tábla jelzi: »Háttra van
még 42 kör, élen Marnier, utána Libo-
vitch. Utolsó kör ideje 133 kilométer
óránként.«

A közönség kevesli a gyorsaságot,
tapsolnak és zúgódnak a tribünön. De
kevesli ugylátszik a mezőny is, mert
többen felzárkóznak a vezető Salm-
son-kocsi mellé. Cassé egy másik ver-
senyző, aki szintén Salmson-kocsin ül,
szorongatott »istállótárs« segítségére
siet. Nem az emberek harca ez, hanem
a gépeké, a gyáraké. A tempó egyre
gyorsabb lesz. Az ötvenedik kör rész-
ideje 141 kilométer. Libovitch mérnök
saját gyártmányú kocsiján erősen ve-
szélyeztetett a két Salmson. De Cassé
lassan-lassan lemarad és a 76. kör után
tíz kilométerrel a cél előtt már 3—4
kilométernyire fekszik a vezetőktől. Itt
a veszélyes Libovitch, akinek csak pár
száz méter hátránya van, kidől. A tel-
jesen kifulladt Marnier látva, hogy a
veszély elmúlt, megáll egy pillanatra,
frissítőt vesz magához, aztán nyugod-
tan besétál a célba. Még mindig egy
körrel veri a bajtársát. Átlagos ideje
135 kilométer.

Mig a motorbiciklistákat állítják a
3x25 kilométeres verseny startjára,

végignézzük a közönséget. A negyven-
ezer főnyi tömegben ott van tout Pa-
ris. A páholyokban a legelőkelőbb pub-
likum, a tribünökön a polgárság, amely
megkedvelte az autót és az állóhelye-
ken a sportrajongó tömeg, az a lelkes
ifjatság, amelynek ősei lerombolták a
Bastillet. Talán egyik sportágnak sincs
olyan fanatikus gárdája Franciaország-
ban, mint az autók és a bicikliknek.

A husz motorbiciklis küzdelem győ-
nyörű látvány volt. Micsoda szédítő
gyorsaságban cikáztak egymás mellett.
Tíz röpke perc és abszolútvalva van a
25 kilométer. A győztes Temple átlag-
os ideje 146 km. óránként. Többszörösen
nyeri mindaháromszor a futamot és
vele a versenyt.

Néhány staféta és egyéb verseny
után következik a nagy gyorsasági díj,
amelynél négy autó állott a starthoz. A
15 kilométeres versenyt két előfutam-
ba osztották. A döntőben a leggyen-
gebb időt futó kocsi nem vesz részt. Az
első előfutamban Thomas híres ver-
senyző vett részt és Bogenschutz mér-
nök egy hatalmas Hispano kocsival.
Gyönyörű repülés után Thomas győzött
206% kilométeres sebességgel.

A második futam résztvevőit a re-
korder Divot (Delaye-kocsi) és Eldrid-
get (Fiat) nagy tapssal fogadták. Divo
főlénytel nyert 213 kilométeres órán-
kénti átlaggal.

Mélyseges csendben állott fel a há-
rom versenyző. (A Hispano-kocsi eset-
ki a döntőből.) Már a startnál ére ke-
rül a Delaye-kocsi és szédületes iram-
ban repül tovább. A pálya legszélein halad
teljesen féldalt fordulva, örületes
iramban, mintha szárnyai volnának. És
a hat körül kör után se tud megállni,
mintha már a püta nem volna ura gé-
pének és hatalmas tempóban még egy
körrel tesz meg, hogy aztán méltóságjel-
jesen előfilirozzon a tomboló közönség
előtt. És még folyik a lelkes ováció, a
mikor a fonográf kihirdeti az ered-
ményt. »Győztes Divo, 219.465 kilo-
méter sebességgel, pályarekord.«

Hat óra felé jár az idő, amikor az
autók végnélküli sora megindul az ola-
jos országúton Páris felé...

(s. a.)

A görögországi szláv kisebbségek

sérelmei a Népszövetség előtt
Kielégítő a görög kormány válasza

A Népszövetség információs
irodája most adta ki a június 11-i
üléről szóló hivatalos jelentését.
A jelentés szerint az ülésen az
erdélyi magyarság panaszain kívül,
amelyeknek tárgyalásáról már
beszámoltunk, a görögországi szláv
kisebbségek ügyét is tárgyalták. A
görögországi szlávok sérelmeire
vonatközzel a Népszövetség már
korábban kérdéseket intézett a
görög kormányhoz, amely írás-
beli válaszában és delegátusa ut-
ján a következőket közölte:

A görög kormány egész sor
intézkedést fog tenni, hogy még
ez év október havában kielégítse
a szláv kisebbség oktatási és val-
tásgyakorlati igényeit. E célra a
tanügyi költségvetésbe megfelelő
teteleket fognak beilleszteni, spe-
ciális programot fognak kidol-
gozni és szlávnyelvű iskolai köny-
veket fognak kiadni. A szláv köz-
ségek olyan lelkészeket fognak
választani, akik a lakosság nyelv-
ét beszélik.

A Népszövetség tanácsa kon-
statálta, hogy a görög kormány
válasza és delegátusainak kijelen-
tései kielégítőek és hogy Görög-
országban megvan a hajlandóság
valamennyi szerződéses kötele-
zettségének teljesítésére.

ILLATOS MOLYIRTÓ

„HERMELIN“ a neve, kérje mindenütt
DEPOT „SOA“ DROGERIJA NOVISAD

KISEBBSÉGI ÉLET

Az interparlamentáris unió ez év októberében konferenciát tart Washingtonban. A konferencián, amely a kisebbségi kérdést is napirendre tűzi, a csehszlovák népszövetségi liga két javaslatot terjeszt elő a nemzetiségi kérdésben. A beterjesztendő javaslatok szövege a következő:

1. Mivel az európai államok lakossága kevert, faji, nyelvi és vallási többségekből és kisebbségekből áll, az ezáltal fölmerülő nehéz problémákat csak a kölcsönös megértés szellemében lehet megoldani, az Interparlamentáris Unió XIII. konferenciája ismét ahhoz a javaslatához tér vissza, hogy a kisebbségi kérdéseket paritásos bizottságokkal oldják meg. Fölvívja a figyelmet ezen bizottságok eredményesnek ígérkező tevékenységére, mely bizottságok a többség és a kisebbség egyenlő számú képviselőiből álljanak. A konferencia véleménye szerint ezek az állam helyi vagy központi szervezetein belül sikeresen oldhatják meg a konfliktusokat.

2. Mivel a hágal nemzetközi döntőbíróóság általános bizalmat élvez és mivel ezt a Népszövetség a kisebbségi kérdésekben már igénybe is vette, — a konferencia abbéli kívánságát fejezi ki, hogy a kisebbségi szerződéseket illető minden vitás kérdést a Népszövetségi Tanács az állandó nemzetközi döntőbíróóság elé terjesszen, akár szakértői véleményre, akár végleges döntésre van szükség.

A kisebbségek helyzetében különösen taktikai szempontból lesz értékes, ha az Interparlamentáris unió a paritásos bizottságok megalakulását fogja követelni.

Az erdélyi zsidó rabbik küldöttsége jelent meg a napokban Anghelescu közoktatásügyi miniszternél. A küldöttség tiltakozott a miniszternél a magániskolákról szóló javaslat egyes rendelkezései ellen és kérte, hogy a kormány föltétlenül törölje a javaslatnak azt a pontját, amely úgy intézkedik, hogy a közoktatásügyi minisztérium a zsidó papképzésbe és vallási dolgokba is beavatkozhat. Anghelescu a küldöttséggel tárgyalásokat kezdett, amelynek végén a rabbikat felkérte a miniszter, hogy módosítási javaslatukat írásban terjeszték be a minisztériumhoz.

Megrendítő tragédia játszódott le még a múlt évben Szlovénországban. **Kunsch** József nyugdíjas magyar tanítónak még 1919-ben a csehszlovák közoktatásügyi miniszter beszüntette a nyugdíját azon a címen, hogy nincs állampolgársága. A nyugdíj megvonásától kezdve szomorú és keserves sors szakadt a szegény tanító családjára: Kunschra, feleségére és három kiskorú gyermekére. Napirenden volt náluk az éhezés. Hosszas kérvényezés és kilincselés után 1921-ben végre annyit mégis el tudtak érni Kunschék, hogy nagynehezen havi 180 koronát utaltak ki számukra nyugdíjelőleg címen a magyar állam terhére. Az alamizsna azonban, akárhogy spórolt is a tanítócsalád, még pusztán kenyérre sem volt elég. A magyar tanító tovább kilincsel, kért, könyörgött, de a rimánkodás mindenütt süket fülekre talált. A múlt évben a hetvenkétéves öregember, miután nem tudta nézni családja kinlódását, utolsó kétségbeesett lépésre határozta el magát. Elment abba a hivatalba, ahol csekély nyugdíját folyósítani szokták és megkérdezte:

— Kérem, ha én meghalnék, családomnak akkor is kiutálnák ezt a 180 koronás nyugdíjat?

Megnyugtatták: igen. Az öreg ur erre hazament, nem szólt senkinek egy szót sem és fölakasztotta magát. A szerencsétlen ember azonban nem segített kis nyomorgó családján. Az illetékes hatóságok halála után még a 180 koronás nyugdíjat is megtagadták az özvegytől. Közvetlenül a nyugdíj megvonása után — a kegyetlen sors szomorú ironiája —

meglőtt a legtöbb fórum döntése a családjához: a minisztérium elismerte az időközben öngyilkossá lett tanító csehszlovák állampolgárságát és jogát a teljes nyugdíjra. De jellemző: a szegény, szomorú tanító-család még a mai napig sem kapta meg a teljes nyugdíjat.

A csehszlovák légionisták szövetsége a minap közgyűlést tartott Prágában. A közgyűlésen dr. Patejdl légionista képviselő beszámolt a csehszlovák kisebbségek helyzetéről és megállapította, hogy a kisebbségek helyzete a köztársaság területén teljesen kielégítő, sőt a kisebbségek többet kaptak a csehszlovák törvényhozástól, mint amennyi a saint-germaini szerződés értelmében megillette őket. A beszédet kommentálván a szlovenszkói magyar lapok megjegyzik, hogy ami azt illeti, nemcsak Patejdl, hanem a kisebbségek is meg vannak elégedve a kisebbségi paragrafusokkal. De milyen messze esnek a paragrafusok a valóságtól!

Ellentétek a pénzügyminiszter és a Narodna Banka kormányzója közt

Weifert György kormányzó lemond állásáról

Rövid idő óta pénzügyi körökben híre járt, hogy **Weifert György**, a Narodna Banka kormányzója, aki évtizedek óta áll a nemzeti bank élén, a közel jövőben lemond állásáról. Hivatalos helyről eddig úgy tüntették fel a dolgát, hogy a kormányzó magas korára és megrendült egészségi állapotára miatt akarja elhagyni a nemzeti bank vezetését. Ezzel szemben — mint Zagrebből jelentik — a zagrebi Hrvat keddi számában azt a feltűnést keltő hírt közli beogradi jelentés alapján, hogy **Weifert**

azért akar lemondani, mert súlyos ellentétek támadtak köze és **Sztojadinovic** pénzügyminiszter között. A lap szerint ugyanis a pénzügyminiszter egyik bizalmasa, **Novakovic** igazgató újján Weifert kormányzó megkérdezése nélkül átvette a bank ügyeit, sőt sok tekintetben a kormányzó intenciói ellenére járnak el. Valószínűnek tartják, hogy Weifertet hívei a lemondási szándék megváltoztatására fogják rábírní és a felmerült ellentéteket a bank rendkívüli közgyűlése elé viszik.

Franciaország elfogadja a német garancia-ajánlatot

Átnyújtották Berlinben az antant jegyzékét

Párisból jelentik: A francia nagykövet kedden nyújtotta át Berlinben Luther birodalmi kancellárnak a francia-angol válaszejegyzéket a garanciapaktumra vonatkozólag.

A **Matin** közlése szerint az előkészületek a garancia-tárgyalásokról szóló francia **Sárga Könyv** megjelentetésére már megtörténtek. A Sárga Könyv tartalmazni fogja a február 8-iki német javaslatokat, a február 24-iki francia jegyzéket, amely közli, hogy Párisban megkapták a javaslatokat, továbbá **Herriot**nak azt a jegyzékét, hogy a javaslatok tárgyában kérdést kíván intézni a szövetségesekhez és Franciaország kész a német javaslatokat a szerződés keretében fontolórra venni. Következik azután hét diplomáciai jegyzék, amelyek az Anglia váltott Franciaországgal és utolsónak tartalmazza a Sárga Könyv a mostani francia válaszejegyzék teljes szövegét.

A kedden átnyújtott jegyzék tartal-

máról a **Matin** azt írja, hogy abban **Franciaország elfogadja a német javaslatokat** és azt a reménységét fejezi ki, hogy az Egyesült-Államok később szintén csatlakozni fognak a megkötendő szerződéshez.

Franciaország helyesli, hogy Németország, Franciaország és Belgium között választottbíróági szerződés jöjjön létre és ezentul azt kívánja, hogy a **Rajnára vonatkozó paktumot más államokkal kötendő választottbíróági szerződések egészítsék ki**, amelyek közül különösen kettőt tart fontosnak, nevezetesen a német birodalom és Lengyelország, továbbá Németország és a csehszlovák köztársaság között kötendő szerződéseket. A **Matin** értesülése szerint Franciaország általában elfogadja a német garancia-javaslatokat, de ragaszkodik Herriot-nak ahoz a formulájához, hogy a biztonsági tárgyalásoknak a már fennálló szerződések keretében kell végbemenniük.

Amerika nem akar fegyveres intervenciót Kinában

Aggodalom Londonban a kínai események miatt

Londonból jelentik: Kormánykörökben nagyon aggodnak a kínai mozgalmak elfajulása miatt. **Chamberlain** visszatérése után az első minisztertanácsban alaposan meg fogják vitatni a kínai eseményeket, minthogy azonban az érdekelte államok között még nem voltak közvetlen tárgyalások, be kell várni **Sir Howard** washingtoni nagykövet megérkezését, aki az angol külügyminisztert **Kellogg** külügyi államtitkár felfogásáról fogja tájékoztatni. Ok van arra a feltevésre, hogy **Amerika huzódzik bármiféle fegyveres intervenciótól Kinában**. Ami Japánt illeti, a tokiói kormány csak a szövetségesekkel egyetértőleg hajlandó Kinában akcióba lépni.

Washington azt kívánja, hogy az érdekelt hatalmak tartsanak kínai konferenciát és közös egyetértéssel bocsássák a pekingi köz-

ponti kormány rendelkezésére azokat az anyagi eszközöket, amelyek a rend helyreállítására szükségesek és amelyek Pekingben hiányoznak. Ezzel szemben a brit kormány biztosítékokat kíván, hogy a pénzt a kínai központi kormány nem fogja más célokra, például az idegenellenes mozgalom istápolására felhasználni. Jól tudják ugyanis Londonban, hogy a kínai lázadást az orosz bolsevisták szítják és ebben az összefüggésben érdekes a **Daily Telegraph** mai számában a lap diplomáciai munkatársának az a közlése, hogy az angol kormány komolyan fontolórra fogja venni, vajjon nem volna-e tanácsos megvonni a vendégszeretetet egy olyan állam képviselőitől, amelynek része van abban, hogy angol állampolgárok élete és vagyona veszedelemben forog Kinában.

Tokiói jelentés szerint a japán torpedóromboló-flotta parancsnoka parancsot kapott, hogy legyen kész állapotban a Jangcekiang folyón való felvonulásra. A pekingi japán követ a kínai kormánynak jegyzéket nyújtott át, amelyben kárterítést követel a hankai vérengzés japán áldozatainak hozzátartozói számára és fentartja a japán kormánynak azt a jogát, hogy a további vérengzést a saját erejével akadályozza meg.

Rádióleadó-állomást állítanak fel Novisadon

Novisadon megalakult a rádióklub

Nenadovic Velimir postaigazgató megértése a rádió iránt már eddig is sok kedvezményhez juttatta a vajdasági rádióamatőröket. Most a rádió e lelkes barátja a noviszadi rádióamatőröket és barátokat egy rádióklubba tömörítette. A klub működését még e héten megkezdí.

A rádióklub alakuló közgyűlésén elfogadták az alapszabályokat és az annak megtörténendő miniszteri jóváhagyását már e hétre várják.

A közgyűlés megválasztotta első tisztikarát.

Elnök lett: dr. **Dungyverszky** Oda nagyiparos, alelnökök: **Nenadovic** Velimir postaigazgató és **Hubert** László, a villamos társaság igazgatója, titkár: **Stanzl** Mátyás postaigazgató, műszaki tanácsos, pénztárnok: **Popkovic** György, műszaki vezető: **Grakovics** Jován mérnök. A választmány bevélasztottak: **Sarics** Iván postagazgató, dr. **Milovanovic** Milován polárbíró, dr. **Trilkovic** György kórházigazgató, **Miroszaviljevics** Koszta, a kereskedelmi-és iparkamara elnöke, **Dungyverszky** György nagybirtokos, dr. **Petanovics** Zsarkóné Zora, **Franczuskó** Illán bankigazgató, **Matics** Milorád kereskedő, **Saponyik** Luka postafőnök és **Székely** Arnold kereskedő.

A felügyelő bizottság tagjai lettek: **Bogdanovics** Zsvorád, a **Novisad** r.-t. igazgatója, dr. **Petróvics** Brankó tőzsde főtitkár, **Petrleski** Franc postagazgató, **Revesz** Gyula az Ipar- és Kereskedelmi r.-t. igazgatója és **Vámosi** András, a **Pekosz** r.-t. igazgatója.

A rádióklub most megfelelő klubhelyiségeket keres, ahol modern rádióállomást kíván létesíteni, amelynek felállításához az engedély megadását **Vukcsevics** Velja postagazgató miniszter már kilátásba helyezte.

A leadóállomás körülbelül száz ezer dinárba kerül és ha a noviszadi rádióklub a 150 kilométeres körzetben ezújszerint levő 200 rádiófelvevő-állomástól évi 150 dinár pótlást szed, úgy már 30.000 dinár bevétel felett rendelkezik. A rádióklub vezetősége reméli, hogy a rádiófelvevő-állomások száma a leadóállomás létesítése esetére megkétszereződik, úgy hogy a várható bevétel évi 60.000 dinárt érne ki és pár év alatt törlesztené a befektetett összeget és amellet, eléinte hétenként háromszor, később esetleg lehetné tenné, hogy a noviszadi állomás hangversenyeket, szórakoztató és tudományos előadásokat rendezzen.

A Vajdaságban legújabbban a következő állomásokat engedélyezték: **Novisadon**: **Gantner** Rezső villamosvállalati igazgató, **Hollóská** József villamostelep főszereelő, **Csobotar** Alfréd, az Agrária inspektora, **Szentán**: **Pecarszki** Mileta, műegyetemi hallgató, **Pancevón**: **Stefanovics** Brankó bankár, **Zemanban**: **Streicher** Ferenc gazdasz. **Vrbászon**: **Schwarz** Jenő cukorgyári igazgató, **Kunpaske pusztán**: **Schafier** Adolf, **Bajinán**: **Vámoscher** Dezső birtokos, **Mađi táján**: **Kiss** Kragutin nagybirtokos és **Odzsacin**: dr. **János** Dragutin ügyvéd.

A most engedélyezett 11 új felvevő-állomással a vajdasági rádióállomások száma 148-ra emelkedett.

Bethlen megszólalt

Cáfolja Beniczky vádjait — Nem emlékszik a fővezér sío-foki szavaira — A kormány nem türi az államfő tekintélyének lerombolását — Bethlen nem pályázik Horthy helyére

Beszámoló a genfi utról

Budapestről jelentik: A kormány kedden reggel megcáfolta azt a hírt, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök hétfőn este három reszort-miniszter kíséretében kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzó előtt. A cáfolat nemcsak politikai körökben, hanem a nagyközönség legszélesebb rétegeiben is rendkívüli feltűnést keltett, mert hétfőn este pozitívumként terjedt el Budapesten a miniszterelnök kihallgatásának híre, sőt a kihallgatás lefolyásának részleteiről is szűrtében-hosszában beszéltek. Megállapítható, hogy a kormányzó gödöllői nyaralóhelyén minden előkészület megtörtént Bethlen miniszterelnök fogadására és a kihallgatás elmaradása teljesen váratlanul érte az illetékes tényszerzőket. Annál is inkább, mert magától értetődőnek látszott, hogy Genfől hazatérve a miniszterelnök első útja a kormányzóhoz fog vezetni és mielőtt a nemzetgyűlésen felszólalna, előbb neki referál külföldi tárgyalásai során elért eredményeiről, ezenkívül tájékoztatja a kormányzót arról is, hogy a Beniczky-ügy előrelátható parlamenti vitája során milyen álláspontot foglal majd el. Ez azonban nem történt meg: Bethlen — híven addigi taktikájához — senkit sem informált megérkezése után szándékairól és a kormányzó előzetes információját is szükségtelenné tartotta. A nemzetgyűlés keddi ülésén azonban genfi beszámolója után — a napirendi vita során — felszólalt és kijelentve, hogy helyettesének a Beniczky-ügyben tett intézkedéseit mindenben helyesli, megvédte a kormányzót a legutóbbi napokban elhangzott ellenzéki támadásokkal szemben.

A nemzetgyűlés ülése

A parlament keddi ülésén a választójogi törvényjavaslat vitáját folytatta. Haller József és Kéthly Anna felszólalása után az elnök bejelentette:

— A miniszterelnök ur kíván szólni!

Bethlen miniszterelnök a nemzetgyűlés elnökezését kérte, hogy nem a napirenden levő tárgyról beszél. Rátérve a genfi tárgyalások ismertetésére, hangsúlyozta, hogy a magyar kormánynak nincs szüksége arra, hogy beszámoljon személyesen a Népszövetség előtt, mert elegendő, ha megegyezik a főbiztossal arra vonatkozólag, amit a pénzügyekre nézve fontosnak tart.

— Azonban ezuttal is szükségesnek tartottam — folytatta Bethlen — mint máskor, hogy továbbmenve azon, amit a protokoll előír, az összhangot keressem a magyar kormány és a népszövetség között. Nem fogok ezuttal nyilatkozni, mert nem főr beszédem keretébe azokról a belpolitikai kérdésekről, amelyek távollétemben a nemzetgyűlésen felmerültek, azonban fentartom a jogot, hogy ezekről a kérdésekről máskor nyilatkozzam.

— A genfi feladatok közé tartozott a költségvetés ismertetése, a szanálás eredményének bemutatása, valamint, hogy a magyar köztisztviselők fizetés-rendezésére kieszaközölje a kormány a Népszövetség beleegyezését. Fontos feladat volt az is, hogy a kisantant részéről a magyar költségvetésről mondott kritikával szemben megállapíttassék a tényállás, az, hogy Magyarország a leglojálisabban teljesíti a békeszerződéseket vállalt kötelezettségeit. A népszövetségi tanács ülésén fölmerült végül az a kérdés is, hogy a menekült tisztviselők segítése milyen mértékben terheli a magyar költségvetést és nem volna-e lehetséges ebben a kérdésben az utódállamokkal megegyezést létesíteni. A magyar delegáció e tekintetben beha-

tóan ismertetette a menekült tisztviselők helyzetéről a Népszövetséget. A békeszerződés értelmében lecsatolt területekről összesen háromszázötvenezer tisztviselő jött át Magyarországra. A magyar kormány jelenleg hatvannyolcezer olyan nyugdíjast fizet, akiknek tulajdonképpen az utódállamoktól kellene nyugdíjat kapni. A békeszerződésnek, sajnos, nincs semmi rendelkezése arra, hogy az utódállamokban szolgálatot teljesítő tisztviselők nyugdíját a csehszlovák, román és jugoszláv kormányoknak kell fizetni. Magyarország eddig ezért nem tudott megegyezést létesíteni a szomszéd államokkal. A Népszövetség ebben a kérdésben nem döntött, de lehetővé tette, hogy a tárgyalásokat Romániával, Jugoszláviával és Csehszlo-

Bethlen a Beniczky-ügyről

Bethlen István gróf szóval felel ezután. A parlamenti bizottság kiküldéséhez nem járulhat hozzá, mert nem tartja helyesnek, hogy bíróság elé tartozó ügyekkel parlamenti bizottság foglalkozzék. Ezután a Beniczky-ügyre tér át a miniszterelnök.

— Beniczky vallomása, — mondja Bethlen, — két részből áll. Az egyik perfid támadás a kormányzó személye ellen, a másik pedig a tanuvallomás, amely semmi újat sem mond. Minden tekintetben helyesli Vass József miniszterelnök-helyettesnek a távolléte alatt tett intézkedéseit. A kormány a végéig el van szánva arra, hogy a kormányzó tekintélyét a legszigorúbb eszközökkel is megvédje. Ha azt akarják, hogy az országban rend legyen és megmaradjon a jogrend tekintélye, a nemzetgyűlésnek első kötelessége, hogy az ország legnagyobb tekintélyét, a kormányzót az egész országban megvédelmezze. Válaszolni kíván Beniczky vallomásának ama részére, amelyben az ő személyére történik hivatkozás.

— Mindenki tudja, — mondja Bethlen, — hogy abban az időben terroristikus cselekmények történtek az ellenforradalom nevében, amelyeket a közvélemény katonai személyeknek tulajdonított.

Andrássy Gyula gróffal együtt lementünk Siófokra, hogy a fővezér ur ígéretét erre felhívjuk és hogy az ő személyes közbelépését kérjük. Természetes, hogy

öt év után minden szóra, ami elhangzott, nem tudok visszaemlékezni.

Egyre azonban emlékszem, és pedig arra, hogy a kormányzó ur semmi olyant nem mondott, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy ezeket a cselekedeteket helyesli, vagy hogy azokra ő adott volna indító okot. A kormányzó ur kétségbe vonta, hogy az atrocitásokat katonai személyek követték el, de kálátásba helyezte, hogy ha mégis így van, a legszigorúbb megtorlással fog élni. Csak azoknak az ellenkezőjéről tanuskodhatom tehát, amiket Beniczky vallomásában mondott.

— Azok a képviselők, akik azt állítják, hogy többet tudnak, de nem mondják meg, mert nem érkezett ennek még el az ideje, maguknak tulajdonítsák, ha a Somogyi—Bacsó gyilkosság ügyében az újabb eljárás is eredménytelen marad. A kormány mindamellett minden lehető elkövet, hogy erre az ügyre világosságot derítsen.

— Beniczky már egy éve azt állította, hogy bizonyos titkok birtokában van, amelyek a Somogyi—Bacsó-bűnügyre vonatkoznak és több ízben kijelentette,

vákiával megkezdhessek. Benes csehszlovák külügyminiszterrel Genfben már megállapodtak, a jugoszláv és román kormányokkal is rövidesen megindulnak a tárgyalások a nyugdíjkérdés végleges rendezésére. A tisztviselők fizetésemelésével kapcsolatban a magyar kormány tisztviselőredukciót hajlt végre: összesen hétezer tisztviselővel csökkent a kormány a tisztviselők létszámát, de nem B-listával, hanem a megüresedett állások be nem töltésével.

A miniszterelnök végül bejelentette, hogy a kormány a napokban beterjeszti az 1925—26. évi költségvetést, amely huszonhét millió aranykorona felesleggel zárul.

A választójogi vita után az elnök napirendi javaslatot tesz, hogy a szerdai ülés napirendjére a keddi napirend folytatását tűzzék. Várnai Dániel szociáldemokrata azt javasolja, hogy a szerdai napirendre a Somogyi—Bacsó-ügyben parlamenti bizottság kiküldésére vonatkozó javaslatot és a szociáldemokrata párt által államtanács alakítására vonatkozólag benyújtott javaslatot tűzzék ki. Erdő-Harrach Béla az elnök javaslata, Rupert Rezső pedig Várnai Dániel indítványa mellett szólal fel.

hogy addig nem fog vallomást tenni, amíg a hivatali titoktartás alól fel nem mentik. Mindezek dacára azonban még az utolsó napokban sem kérte a hivatali titoktartás alól való felmentését, hanem ezt helyette a szociáldemokraták végezték el. Amint a kérdés elhangzott, azonnal intézkedtem és kieszaközöltem a kormányzó urnát a felmentés megadását. Beniczky ugylátszik a kellő időpontra várt vallomásával és ebben látok én politikumot. A vallomást olyan percben akarta a közvéleménybe dobni, amikor ugy hitte, politikai zavart idézhet elő vele. Különben, ha azok a képviselők, akik azt állítják, hogy adataik vannak és nem tesznek vallomást, bűnpártolást követnek el. Kijelentem, hogy amennyiben a titok őrzi a vallomást megtagadják, úgy fogunk velük eljárni, mint bűnpártolókkal. A vádat végre tisztázni kell, meg kell végre tudni mit hallgatnak el az urak már évek óta. Fölmerült olyan hír is, hogy én erőszakkal tudtam csak rávenni a kormányzó urat, hogy az engedélyt megadja. Ez az állítás valótlán, mert a kormányzó ur volt az, aki mindig sürgette a feloldás megadását, miután az ilyen lappangó vád sokkal többet árt, mint bármilyen vád, ha nyilvánosan emelik. Mindazok a kombinációk, amelyeket egyesek ehhez abban a hitben fűztek, hogy engem ezzel el lehet választani a kormányzó urtól, teljesen alaptalanok. Így áll a dolog az állítólagos Ponsonby-féle levéllel is, amely állítólag egy zsebben rejtőzik. Ebben a levélben állítólag olvasmit ígertem az angol munkáskormánynak...

Esztergályos János: Nem levélben ígerte, hanem szóval.
Bethlen miniszterelnök: ... hogy a kormányzó urat alkalmas időpontban el fogom távolítani székéből, nyilván hogy én magam üljek a helyére.

Ennek az állítólagos levélnek a létezését a leghatározottabban megcáfolom. Nem is tudtam, hogy ki az a Ponsonby.

Rupert Rezső: Indiai alkirály volt.
Propper Sándor: Ezt nem tudta? Jól van tájékozva.

Bethlen István gróf: Budapesten tudtam meg a kultuszminisztériumban.

Felkiáltások: Ahá, Klebi!

Bethlen István gróf: Külföldön ezeknek a híreknek semmi hatása sem volt. És ez a harmadik politikum. Arra számítottak ugyanis, hogy genfi mlssziómat sikerül a külföldi közvélemény előtt díszkreditálni. Csakhogy a magyar lapokon kívül máshol nem lehetett erről az ügyről olvasni.

Várnai Dániel: Akkor miért állították ki Magyarországról a Frankfurter Zeitungot?

Rupert Rezső: Szórol-szóra közölte Beniczky tanuvallomását.

Bethlen István gróf: A magyar közvélemény egyformán meguntta már egy a forradalmi, mint az ellenforradalmi bűncselekmények felhánytorgatását és ilyesmivel senki sem tesz jó szolgálatot az országnak.

Vihar a háborus felelősség körül

Bethlen beszéde után a nemzetgyűlés elfogadta az elnök által javasolt napirendet, majd Huszár Károly, volt miniszterelnök szólt fel. Kijelenti, hogy a Somogyi—Bacsó-gyilkosság idején mint ember és miniszterelnök teljesítette kötelességét. Felszólítja azokat, akik tudnak az ő esetleges mulasztásáról, álljanak elő adataikkal. Mint miniszterelnök nem találkozott olyan hivatalos tényszerzővel, aki a politikai gyilkosságokat a legnagyobb mértékben el nem ítélte volna.

Lendvai (a szocialistákra mutatva): Arról az oldalról kezdtek a gyilkosságokat.

Huszár: Ha felkeltették az emberekben az állati ösztönöket, ne csodálkozzanak azon, hogy ezek az ösztönök gyilkosságokban robbantak ki.

Pikler: Nem kellett volna élfenezni a háborút!

Huszár: Az ön német elvtársai is megszavazták a hadi hiteleket.

Peyer: De Németországot megtámadták.

Felkiáltások: Gyalázat! Ilyet mondan! Hát minket nem kényszerítettek bele a háboruba?

Huszár: A monarchia is olyan helyzetben volt, mint Németország. A politikai gyilkosságok sorát a monarchiában Adler Frigyes kezdte meg. A fővezér kijelentette annak idején, hogy nem engedi meg, hogy a katonai hatóságok a bűntény felderítését akadályozzák. Ellene van a parlamenti bizottság kiküldésének, mert úgy látja, hogy az ellenzék ebből politikai tőkét akar kovácsolni.

Peyer Károly: A háborus felelősséget még nem lehet pontosan megállapítani, de az ellenforradalom pusztításáért azok felelősek, akik a bűntények idején uralkon voltak. Huszár Károly miniszterelnöksége alatt gyilkolták meg Somogyit és Bacsót, tehát neki vagy ki kellett volna nyomoztatni a gyilkosokat, vagy le kellett volna mondania.

Lendvai személyes kérdésben szólalt még fel s ezután az ülés véget ért.

A temetői incidens a mentelmi bizottság előtt

A magyar nemzetgyűlés mentelmi bizottsága kedden tárgyalta Peidl Gyula és tizennyolc társának mentelmi bejelentését. A szociáldemokrata képviselők tudvalevőleg a múlt héten, a kormányzó mellett rendezett ébredő-tüntetés időpontjában a Kerepesi-temetőben megakarták koszorúzni Somogyi Béla és Bacsó Béla sírját, a rendőrség azonban erőszakkal eltávolította a temetőből a képviselőket, akiknek egyrészevel a rendőrök dulakodni is kezdtek. A mentelmi bizottság döntése szerint a rendőrség nem sértette meg a szociáldemokrata képviselők mentelmi jogát. A nemzetgyűlés elő terjesztendő javaslat azzal indokolja meg ezt a döntést, hogy a képviselők ellépszegültek a rendőrség intézkedésének.

Közeledés a legitimitásták és a kormány között

Nagy feltűnést keltett politikai körökben, hogy a nemzetgyűlés ülése alatt gróf Andrássy Gyula fölkereste Friedrich István társaságában Vass József népielőli minisztert — aki máskülönbén a kormány tagjai közül leginkább célpontja a legitimitásták támadásainak — és zárt ajtók mögött hosszas tanácskozást folytatott vele.

Apponyi Albert gróf viszont egy küldöttség élén felkereste Bethlen miniszterelnököt, hogy az Újság beállításának visszavonásáról tárgyaljon vele. Bethlen kijelentette, hogy hajlandó erről a kérdéstről tárgyalni és beszámoló beszéde után fogadta is a küldöttséget. A tárgyalások tegyelőre még nem vezettek eredményre.

CIRKUSZ

Vendéglátás

Dr. Szubotcai Barátom, akiről már régen nem adtam hírt, tegnap újra megkezdett Párisba. Távirata értelmében a pályaudvaron vártam. Reggel hat óra-kor, mert barátalm elvi okoknál fogva csak hajnalban érkeznek és hajnalban utaznak el. Az örvendetes viszontlátás után, Barátom így szólt:

— Most pedig vezess valamelyik olcsó nagy szállóba, amely központban fekszik.

Figyelmeztettem, hogy a nagyszállók közül csupán a hajléktalanok menhelye olcsó, az viszont nincs a központban.

— Te csak mindig viccelsz, — mondta enyelegve, — no nem baj, mindegy hogy hol szállunk meg, a fő, hogy fedél alatt legyek. Ugy-e a szobában töltsük el az időt, nem igaz?

Elvezettem egy hotelbe.

— Kérlek fizessd ki az autót, — szólt, — mert csak dollár van nálam.

— A soffőr dollárt is elfogad, — mondtam tréfásan, de komolyan értettem.

Nevetett.

— Hogyan! Most váltak be dollárt, amikor a frank napról-napra esik? Engedd meg barátom, de egy kicsit én is spekulálok a frank romlására.

— Majd ad neked Caillaux!

— Ezt az urát nem ismerem, csak addig te nekem pár száz frankot, addig, míg dollárt váltok be.

Amint kipihente Barátom az ut fáradalmait, így szólt hozzám:

— Most hozzálátunk a program megcsinálásához. A ma esti terv a következő: Az Operába megyünk, ahol Sallapin énekel és utána egy elsőrangú mulatóhelyre. Velem jössz.

— Kérlek szépen, — szóltam — ne haragudj, de én nem engedhetek meg magamnak ilyen kiruccanásokat. Sallapin-jegy legalább 150 frank és egy üveg kötelező pezsgő a mulatóhelyen ismét ugyanannyi.

— Ne idegesíts! Egyszer tíz évben jövök Párisba, igazán megengedhetem magamnak, hogy régi barátommal együtt töltsék pár kellemes órát.

Kacagva tette hozzá:

— Jó termés volt az idén a Bácskában. Vedd csak meg a jegyedet, te jobban értesz az ilyesmire, aztán este mindent elszámolok veled.

Éjjel a mulatóhelyen, miután Barátom megrendelte a második üveg pezsgőt, szigorú hangon így szólt:

— Már most kijelentem, hogy a világegyért meg nem engedem, hogy az én cechemet is te fizessd. Igaz ugyan, hogy én vendéged vagyok itt Párisban, de azért azt még sem engedhetem meg. Te fizeted a te jegyedet az Operában, én az enyémet, s ami az itteni számlát illeti, csak abba egyezem bele, hogy az egyik üveg pezsgőt fizessd...

— De kérlek szépen...

— Ne vitatkozz! Szó sincs róla, ugye engedel meg. Nem akarok tönkretenni. Legfeljebb az Operát nem számoljuk most el, hanem ha mindenáron ragaszkodsz hozzá, majd Szubotcán én fizetek be a színházba.

Igy telt el a két hét telve apró örömmel. Ekkor Barátom bucsuzni kezdett.

— Holnap utazom. Te meddig maradsz?

— Még pár hétig.

— Nem baj. Nem sürgős.

— Micsoda?

— Ezek a dolgok.

Rámutatott a soffőrré, aki két nagy kuffert hozott be szűk lakásomba.

— Vásároltam itt egyet-mást, — mondtotta könnyedén — és nem akarok mindent magammal vinni. Ezt a két kuffert majd vidd te magaddal. Alkalmilag majd lehozod Szubotcára. Ne add fel a vonat, vidd be a kupéba, nem akarom, hogy költséged legyen velem.

Búcskén nézett rá a két hatalmas kofferre.

— Elegánsan fogsz utazni. Meg fognak bámulni, hogy milyen sok bőröndöd van. Csak én szegény fejem fogok utazni csomag nélkül, mint egy ágrul szakadt...

Stella

Álhir

Benes elleni merényletről Bécsben letartóztatták az álhir terjesztőjét

Bécsből jelentik: Hétfőn délután hat óra-kor Bécsben az a hír terjedt el, hogy a Franciaországban tartózkodó Benes csehszlovák külügyminiszter ellen az egyik francia türdőhelyen merényletet követtek el. A Belvárosban felelőtlen elemek gépirásos röpcédulákat szórtak szét, amelyek erről a merényletről adtak hírt.

Rövidesen a hír elterjedése után dr. Gírza, Benes külügyminiszter helyettese a bécsi merénylethírekre vonatkozólag azt a felvilágosítást adta Prágában az újságíróknak, hogy a hírekből egy szó sem igaz. Gírza néhány órával a merénylethír elterjedése előtt telefonon beszélt a Párisban tartózkodó Benessel. A csehszlovák részről kiadott cáfolatot megerősíti az a párisi jelentés is, amely szerint a merénylethír légből kapott koholmány.

A bécsi rendőrség ezekután nyomozást indított a rémhír terjesztői után és le is tartóztatta a Benes elleni állítólagos merényletről szóló röpcédulák egyik terjesztőjét. A rendőrség nyomában van már a röpcédulák értelmi szerzőjének is. Mindazok ellen, akik résztvettek a röpcédulák megszerkesztésében, kinyomatásában és terjesztésében, a hatóság család és rémhírterjesztés miatt eljárást indít.

Gyermekrontó aggastyán

Három évi fegyházra ítélte a szubotcai törvényszék

Múlt év szeptember 22-én a kilenc éves Zs. M. egy másik kis leánnyal, a tíz éves B. L.-el együtt elmentek egy házba a Halasi szőlőkben, ahova két kis nyulat kellett vinniük egy ott lakó asszonynak. A házban aztán a szintén ott lakó Kiss György — hatvannégy éves öreg ember — behívta Zs. M.-et a szobájába és erkölcstelen merényletet követett el ellene.

A kislány mindent elmondott anyjának, aki a rendőrségre ment és feljelentette az öreg embert. A megindult nyomozás során kiderült, hogy az öreg ember nem csak a kis Zs. M., hanem annak kis barátnője, B. L. ellen is követett el erkölcstelen merényletet és mind a két kislányt megfertőzte. A kislányok öt hétig voltak kórházi kezelésben.

Kedden ítélték ebben a bűnyében a szubotcai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki emök tanácsa.

Kiss György vádlott tagadta a vádbeli cselekményt. A vádlott után a két kisleányt hallgatta ki a bíróság.

A kis Zs. M., aki most tíz éves, értelmesen, félelem nélkül beszél a bíróság előtt. A barátnője odament hozzájuk a kérdéses napon és elkérte őt az anyjától, hogy egy ismerős asszonyhoz elvigyenek két nyulacska. Elmentek ketten a Halasi szőlőkbe és egy ott lakó asszonynak átadták a nyulakat. A házhoz tartozó veteményes kertben egy öreg bási paradicsomot szedett és a két kislány segített a paradicsomszedésnél. Eközben az öreg bási behívta a kis Zs. M.-et a szobába azzal, hogy ott majd ad neki valamit. A kis leányka zyanatlanul bement az öreggel együtt a szobába. A vádbeli cselekmény elkövetése után az öreg adott a kisleánynak virágot és egy ugynevezett kabakot ajándékba. A kislány hazament és otthon azonnal el-

mondotta anyjának, hogy mi történt vele.

Ezután a másik kisleányt, B. L.-t hallgatta ki a bíróság. Ő azt mondja, hogy háromszor volt a kis öregnél, de nem mesélte el senkinek sem.

Néhány tanu kihallgatása után Jeremias Riszto dr. törvényszéki orvos előterjesztette szakvéleményét a kislányok sérüléseiről.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért és elhangzottak a perbeszédék, majd a bíróság meghozta az ítéletét, amely szerint bűnösnek mondja ki a vádlottat a vádbeli cselekmények elkövetésének büntetésében és ezért három évi fegyházra és 5000—5000 dindr kártérítés megfizetésére ítélte. A bíróság elrendelte a vádlott azonnali vizsgálati fogságba helyezését.

A közbüvölő súlyosbításért, a védő a bűnösség kimondása miatt felebbezett.

HIREK

— **Ügyészi kinevezés.** Az igazságügyminiszter Gyeneró Márkó dr. dubrovniki törvényszéki jegyzőt a szubotcai ügyészséghez ügyésszé nevezte ki.

— **A Népszövetség egészségügyi delegációja Zagrebban.** Zagreből jelentik: Junius 26-án Zagrebba érkezett Népszövetség tizennyolc tagú delegációja a jugoszláviai egészségügyi intézmények megtekintése végett. Zagrebban a delegáció a központi munkásbiztosító hivatalokat tekinti meg, ezenkívül meg fogja látogatni az ország nagyobb városainak szociális intézményeit is.

— **A jugoszláviai munkásbiztosító-pénztárak nagygyűlése Kaszindolban.** A jugoszláviai munkásbiztosító-pénztárak igazgatóságát a Sarajevó melletti Kaszindolban nagygyűlésnek tartani. A nagygyűlésen első tárgyat tárgyalnak.

— **Torontál Temesvármegyei közgyűlése.** Becskerekéről jelentik: Torontál Temesmegyei közgyűlést június 27-én tartják meg. A közgyűlés tárgyszorozatán szerepelnek a Messinger-féle leányintézet megújítása és más kisebb városi ügyek. Ezen az ülésen fogják megválasztani azt a bizottságot, amelyet az ingatlan átruházási illetékszabályrendelet kidolgozására küldenek ki.

— **A subotcai városi könyvtár új igazgatója.** A belügyminiszter Mandics Mijót, a subotcai városi könyvtár igazgatóját nyugdíjazta és utódjául Karamovics Mladen beogradi újságíróvá nevezte ki.

— **Fábián Béla és Zsilinszky Endre lovasias ügye.** Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés egyik legutóbbi ülésén Fábián Béla beszédet mondott, amelyre Zsilinszky Endre sértő módon válaszolt. Fábián megbízottai ezért elégtételt kértek Zsilinszkytól, akinek megbízottai azonban csak fegyveres elégtétel adására nyilatkoztak hajlandónak. Fábián ezt nem fogadta el és becsületbíróvágot ajánlott, amit azonban Zsilinszkyék visszautasítottak.

— **Új ügyvéd.** Noviszadról jelentik: A noviszadi (leibitani) bíróság ügyvédvizsgáló bizottsága előtt kedden dr. Maglócz Ötlet Zombod ügyvédjelölt tette le az ügyvédi vizsgát.

— **Radicsevics költőről neveztek el a noviszadi strandot.** Noviszadról jelentik: A Jadranszka Szarajevó vasárnapi Duna-ünnepélye alkalmából a noviszadi strandot Radicsevics Brankó költőről nevezték el, akinek sírja Noviszad közelében, Sztraziljovóban van. Eszerint a noviszadi strandot a jövőben Radicsevics Brankó-strandnak fogják nevezni.

— **A lengyel közmunkaügyi miniszter autóbalesete** Genfben. Genfből jelentik: Sokal Ferenc lengyel közmunkaügyi miniszter és feleségét autószerencsétlenség érte. Autójuk összeütközött egy bérkocsival, a miniszter sértetlen maradt, de felesége súlyosan megsebesült.

— **Bécsben letartóztatták az osijeki monopólium-csalót.** Bécsből jelentik: Az osijeki rendőrség megkeresésére a bécsi rendőrség kedden letartóztatta Lang Izó osijeki kereskedőt, az ismeretes osijeki monopólium-csaló tettesét. Lang a család leleplezése után Bécsbe menekült, ahol most egy osijeki ember felismerte és az ő figyelmeztetésére fogták el Langot. A kiadatási eljárás megindult.

— **Jugoszláviai nyomdászok külföldi tanulmányúta.** A Jugoszláviai Grafikai Munkások Szövetsége tanulmányi kirándulást rendez Bécsben Prágába, ahol meg fogják tekinteni a grafikai intézeteket, főiskolákat, a szakcikkek gyűjteményét és a nagy naplópapok nyomdáját. A kirándulók a szövetség további bizottságának vezetésével június 20-án indulnak el Zagreból és 27-ikén térnek vissza. A kirándulásban szubotcai és becskerekai nyomdászok is résztvesznek.

— **A subotcai állami vegyvizsgáló állomás működése.** A subotcai állami vegyvizsgáló állomás az elmúlt hónapban vizsgálat alá vett 94 tejmintát, 25 tejfeltejmintát, azonkívül 17 esetben teljesített ivóvíz- és 2 esetben borvizsgálatot. A vegyvizsgáló állomás (városháza, III. emelet, 146. szám) mindenkor díjmentesen végez élelmiszer-vizsgálatokat, ha az élelmiszerek nem továbbeladásra, hanem magánfogyasztásra szolgálnak.

— **Öt évi fegyházra ítélték a gyilkos debreceni kártyást.** Debrecenből jelentik: Most hozta meg a debreceni törvényszék az ítéletet abban a véres kártyacsatából kifejlődött bűnpörben, amelynek áldozata Szathmáry Tihamér volt gazdasági akadémiai hallgató, vádlottja pedig Fábry Kálmán banktisztviselő volt. Fábry Kálmán a kártyázás közben támadt vitatkozás hevében revolverrel fősbe lőtte Szathmáry Tihamért, aki sérüléseibe néhány nap alatt belehalt. Megjelent a tárgyaláson Szathmáry Tihamérnak az apja is, aki fia gyilkosának megbüntetését kívánta, anyagi kártérítést azonban nem kívánt, mert mint mondotta, egy család utolsó férfi-tagjának életét pénzzel nem lehet megváltani. A vád- és védőbeszédék elhangzása után a törvényszék bűnösnek mondotta ki Fábry Kálmánt erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében és ezért öt évi fegyházra ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, Fábry Kálmán és védője felebbezést jelentettek be.

— **Millió bélyeglopásért elítéltek két monopóliumi tisztviselőt.** Beogradból jelentik: A beogradi törvényszék most ítéltékett újból Petrovics Milován és Petrovics Vojisláv volt monopóliumi tisztviselőket felett, akik egymillió dinár értékű okmánybélyegket sikkasztottak el. Februárban a bíróság a két sikkasztót tizenöt-tizenöt évi börtönrre ítélte, de a legfőbb semmitőszék az ítéletet formai okokból megsemmisítette. Az újabb tárgyaláson a bíróság ismét tizenöt-tizenöt évi börtönbüntetést szabott ki a bélyeghamisító hivatalnokokra.

— **Súlyos anyagi zavarokkal küzdenek a budapesti kurzus lapok.** Budapestről jelentik: Junius elsején a Szózat című fajvédő újság egész szerkesztőségének felmondtak. A felmondólevél szerint a vállalat súlyos anyagi válságba került, úgy hogy számolniok kell a lap megszüntetésével is. Hasonló nehézségekkel küzd a Nép című lap is, amelynek szerkesztőségét a Magyarországi redakciójába akarják beolvasztani.

— Szabályozták az orvosi tiszteletdíjakat. Beogradból jelentik: Most jelent meg a beográdi orvosi kamara kötelező orvosi díjszabása. Eszerint a beteg megvizsgálása az orvosnál 40, a beteg lakásán 50 dinár. Éjjel kétszeres a díj. A konzilium díja 150 dinár. A hatóságok részéről elrendelt orvosi beavatkozás díja 40 százalékkal kevesebb. Orvosi bizonyítvány kiállításáért az orvos lakásán 60, a betegnél 100 dinár, vasárnap a beteg lakásán 150 dinár. Sebesülésnél az orvos éjjel 150 dinárt, a betegnél 200 dinárt követelhet. A biztosítási vizsgálat díja 150, a betegnél 200 dinár. Az orvosi vélemény privátügyben 100, a beteg lakásán 200 dinár, a bíróság számára 50 dinár. Nőszülésnél az egészségi bizonyítvány az orvosnál 200, a fél lakásán 300 dinár. Elválásnál az orvosnál 200, a fél lakásán 300 dinár. Törvényszéki boncolás díja friss hullánál 200, exhumálásnál, vízbefulladásnál 300 dinár. Rendőrorvosi boncolás díja 100, exhumálás díja 200 dinár. Az operációért felszámítható legmagasabb díj 2000 dinár. A 20—40.000 lakosú városokban 10 százalékkal, a 40.000-nél több lakosú városokban 30 százalékkal többet követelhet az orvos. Ezek a minimális díjak. A jómódúak e minimális díjaknak legföljebb háromszorosát tartoznak fizetni. Ha az orvos lakóhelyén kívül végez orvosi funkciót, akkor kilométerenként 10 dinár, továbbá 200 dinár napidíj és ingyen fuvar illeti meg. Vitás esetekben első fokon a beográdi orvosi kamara, másodfokon pedig a bíróság dönt.

— Öngyilkos lett a felesége temetésén. Budapestről jelentik: *Majthényi Gyula* százados kedden délután a Farkasréti-temetőben felesége temetésén szíven lötte magát és nyomban meghalt.

— A becskerekai cukorgyári panama a bíróság előtt. Becskerekről jelentik: A becskerekai törvényszék most tárgyalta Vajdits György cukorgyári tisztviselő és tizennégy crnaji és tobaji termelő ügyét. A vádirat szerint Vajdits az átvett repaszállítmányaival nagyobb súlyt ismert el a szállított ávára, akik azt is vették a súlytöbblet árát s azon Vajditsal megosztották. Az elsőrendű vádlottakkal védekeztek, hogy a repát nem lehet pontosan mérlegelni. Súlyváltozása az időjárásról függ. Lehet, hogy elérésük következtében irt hejytelen adatokat. A többi vádlott beismerte, hogy jószámul kaptak pénzt, de azt később visszatérítették a gyárnak. Ezt a cukorgyári jogi képviselője is elismerte és bejelentette, hogy a gyár nem kívánja vádlottak megbüntetését. A védők előterjesztésén a bíróság úgy határozott, hogy a bizonyítás kiegészítésére a gyári könyveket újból átvizsgálják.

— Harmincezer dolláros család. Budapestről jelentik: *Rónai Nándor* ingatlan ügynök felesége egy idegen ingatlan eladásával 30.000 dolláros csalást követett el. Rónainé, akinek leánya Bécsben egy osztrák báró felesége, hamisított okmányokkal igazolta, hogy az eladásra kínált palota az ő tulajdona és azt egy budapesti részvénytárságnak eladta. Harmincezer dollár előleget vett fel a házra, amelyről később kiderült, hogy idegen tulajdon. Rónainét a rendőrség letartóztatta.

— Szénlopásért hat havi börtön. Novisadról jelentik: A novisadi államügyészség Kutil Imre városi gépészt, Schinder István algépészt, Schneider Frigyes és Farkas Sándor városi lakatosokat azzal vádolta, hogy 1920. októberében a városi szénraktárból, amelynek kezelését Kutil Imre végezte, szénelvetartást. A novisadi törvényszék mult évi december 26-án Kutil két havi fogságra, Schindert 10 napi fogságra ítélte, míg a többi vádlottat felmentette. Az ügyész felebbezése folytán a novisadi felebbezési bíróság Kutil büntetését hat havi börtönre emelte fel, míg Schindert és a többi vádlottat felmentette. Kutil semmisségi panaszt nyújtott be.

— Sulyos baleset vadászfegyverrel. Novisadról jelentik: Vasárnap délelőtt Csurogon Becsejac Tósa szállásán Sztójkov Milán gazdálkodó vadászfegyverrel játszott. Deszkacéltáblát állított fel, hogy azt célbavegye. A deszkacéltábla eldőlt, Becsejac Tósa 18 éves Stevan nevű fia, aki addig a céltáblától harminc lépésnyire állott, a deszkát megakarták igazítani, miközben Sztójkov Milán elsütötte fegyverét és hat sörétgolyó Becsejac Stevan mellébe, egy a hasába s néhány a karjába furódott, úgyhogy a fiatalember nyomban összeesett. Sulyos sebeivel beszállították a novisadi kórházba. Sztójkov Milán önként jelentkezett a csendőrségen. Letartóztatták és beszállították a novisadi ügyészség fogházába.

— A francia-nap nyertesei. A június 14-iki francia-napon megtartott nyermény-sorsolásnál alábbi számok nyertek: 608 103 1 40 36 924 150 24 364 155 901 580 888 179 69 523 788 571 484 145 115 456 863 123 902 55 198 194 335 450 947 125 876 639 138 352 890 492 199 147 675 602 897 616 258 895 908 615 609 277. Akik nyerményüket eddig nem vették át, azt a nyerőszám felmutatása ellen *Kunetz*-testvérek Karadjordjev-téri üzletében átvehetik.

— A csendőrőrmester bünlajstroma. Novisadról jelentik: A novisadi csendőrség letartóztatta és kedden reggel a novisadi ügyészség fogházába szállította Ivanics András novisadi ügyészség volt fogházfelügyelő, volt csendőrőrmestert, akit sok és sokféle büncselekménnyel vádolnak. Még 1922 augusztus 20-án a még akkor csendőrőrmester Ivanics tengerit adott el *Prodavovic György*-nek 200 dinárért, aha Ivanics a tengerit előzőleg *Orszák György*-nek 500 dinárért adta el a pénz tizennégytől fevette de kukoricát egyiknek sem szállította. 1923-ban többrendbeli büncselekmény miatt elbocsájtották a csendőrszolgálatból. Cservenkán hasonló bűnököt követett el. 1923-ban Magyarországra szökött, ahonnan most tért vissza Noviszadra, ahol a Jugoslavenska Banka novisadi fiókjánál szolgáló állást kapott. Innen vitték el a rendőrök és szállították be az ügyészség fogházába.

— A vajdasági vasutasok egyesületének közgyűlése. A szuboticaí vasutigazgatóság területén működő vasutasok egyesülete vasárnap délelőtt a szuboticaí városába díszteremben tartották meg évi rendező közgyűlésüket, amelyen a becskerekai vasutasok a vasuti műhelyzenekarával, a vajdasági városok vasutasai, azonkívül a beogradi, zagrebi, szarajevói és ljubljani vasutasszövetségek kiküldöttei is részt vettek. A gyűlést *Szavics Milán* elnök nyitotta meg, utána pedig a régi vezetőség leköszönt és elnökké *Mátics Szvetisláv* szuboticaí vasutigazgatót, alelnökké *Szavics Milánt*, titkárrá pedig *Gavanszki Jenőt* választották meg. A közgyűlés ezután elhatározta, hogy a szuboticaí vasutigazgatóság területén működő vasutasok egyesülete beolvad az országos szövetségbe és mint a beogradi központi egyesület vajdasági szekciója folytatja működését. Este a Városi színházban hangverseny volt, amelyet jól sikerült táncmulatság követett.

— Öngyilkos diáklány. Sarajevóból jelentik: Kedden délelőtt a katonai kórház előtt a villanó elé vetette magát *Jovanovic Milana* tizennyolc éves gimnazista lány s életveszélyes sérüléseket szenvedett. Tettét azért követte el, mert az érettségén megbukott.

— Nagy tűz Gyöngyösön. Budapestről jelentik: Hétfőn délután három óra körül egy nádfedelű ház kigyulladt. A nagy szélben a lángok hamarosan átterjedtek a szomszédos házakra is és néhány perc alatt már az egész uccasor égett. A tűz abban a városrészben tört ki, amelyet az 1917. évi nagy tűzvész megkímélt. A tűzoltóságnak megfeszített munkával csak az esti órákban sikerült a veszedelmet lokalizálni, addigra azonban husz ház leégett. A kár meghaladja a két milliárd koronát.

— Nyilatkozat. A Srpska Nacionalna Omladina suboticaí vezetősége a következő nyilatkozat közlését kéri: A legerélyesebben megcáfoljuk azt a híradást, hogy a szuboticaí Srpska Nacionalna Omladina tagjai bármiféle részt vettek volna a magyar párt június 14-én tartott gyűlésének megzavarásában. A Srpska Nacionalna Omladinának egészen más feladata van: a nemzeti szellem ébrentartása és a dicső történelmi multnak oktatása kulturális és vitézi szellemben. Verekedések, valamint uccai, vagy zárt helyiségekben való incidensek keltése nem tartozik a Srpska Nacionalna Omladina tagjainak nemzeti és kulturális feladatai közé. *Dragutin Ivanovic* elnök, *Novoselac* titkár.

Reményl M. fényképész-mester felvételeit ismét személyesen eszközli.

SPORT

Beograd:

Jugoslavia—Hajduk (Split) 3:2. A vasárnapi mérkőzés, amely 2:2 eredménnyel zárult, nem hozott döntést a két csapat között és a 2×15 perces meghosszabbításból csupán az első nyolc percet tudták lejátszani a beállott sötétség miatt. A keddi napon a hátralevő 23 percet játszották le a csapatok. A kezdés után nyomban a Jugoslavia került fölénybe, de a szünetig nem ért el eredményt. A második tizenöt percben a játék heves iramban folyt tovább. A splitiek önfeláldozóan védekeztek és egymásután verték vissza a Jugoslavia támadásait. A 8-ik percben *Jovanovic*-ot a tizenhatoson belül szabálytalanul tartóztatták fel. A megítelt tizenegyest *Jovanovic* védhetetlenül belötte és ezzel megszerezte csapatának a győztes gólt. A hátralevő percekben a Hajduk kétségbeesett kísérletet tett a kiegyenlítésre, a Jugoslavia védelem azonban biztosan verte vissza az ellenfél támadásait.

Az Ostmark Becskereken. A bécsi proficákat csütörtökön Becskereken vendégvarepel ahol a Vasutas-csapat lesz az ellenfele. A mérkőzés a Vasutaspályán délután fél hat órakor kezdődik.

Szenta:

Ostmark—Szentai AC 5:0 (3:0). *Biró Sztipics*. A mérkőzést nagy közönség nézte végig. A bécsi csapat szép játékkal fölényesen győzött. A gólok az első félidő 12-ik, 25-ik, 36-ik és a második félidő 3-ik és 26-ik percében estek. Az Ostmarkban a centerhalf és a balösszekötő játszottak legjobban. A szentaiak közül *Borbély, Mezei, Bilinszki* és *Volland* kapus váltak ki.

NYILTTER

Nyilatkozat

A Hírlap című lap e hó 16-iki számában azt írja, hogy én adtam jelt a magyar párt gyűlésének megzavarására. Ez az állítás szemszedett valótlan. Mint a gyűlés színhelyén megjelent közönség tulnyomó része, én is a háztulajdonosok gyűlésére mentem. Amikor láttam, hogy a magyar párt tart ülést, felhívtam dr. Nagy Ödönt, adia tudtára a megjelenteknek, hogy nem a háztulajdonosok, hanem a magyar pártiak gyűléseznek. Ugy láttam, hogy erre a felvilágosításra szükség van, nehogy olyanok is belesodródjanak egy politikai gyűlésbe, akik távol kívánnak maradni mindennemű politikától.

Gergics Antal

Harisnyák és zohnik legjobban és legolcsóbban a 4857-10 "HARISNYAKIRÁLYNÁL" KLEIN JENŐ NOVISAD Fiókok: Senta és Veliki-Becskek

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. június 16.

Zürich deviza 8.975.
Budapest deviza 1247—1255, valuta 1227—1249.
Prága deviza 59—59.50, valuta 59—59.50.
Berlin deviza 73.55—73.75 milliárd márka, valuta 73—73.40 milliárd márka.
Bécs deviza 1244—1248, valuta 1235—1241.
London deviza 280.
Newyork deviza 1.745.

Zürich, jun. 16. Zárlat: Beograd, 8.975, Páris 2462.5, London 2504, Newyork 515 $\frac{1}{8}$, Brüsszel 2430, Milanó 1990, Amsterdam 207, Berlin 122 ötnyolcad, Bécs 72 ötnyolcad, Szófia 3.75, Prága 15.275, Varsó 99 $\frac{1}{8}$, Budapest 72.55, Bukarest 240.

Beograd, jun. 16. Zárlat: Amsterdam 23.15, Berlin 13.65, Bécs 80.65, Budapest 8.05, Genf 11.12, London 278.50, Milanó 222.10, Newyork 57.20, Páris 2.73, Prága 169.80, Bukarest 26.50.

Zagreb, jun. 16. Zárlat: Páris 275.50—280.50, London 277.42—280.42, Newyork 56.73—57.53, Milanó 219.35—220.35, Amsterdam 22.75—23.05, Berlin 13.48—13.63, Bécs 8.02—8.14, Prága 168.65—171.05, Budapest 7.98—8.18, Zürich 11.06—11.16.

Novisadi terménytőzsde, június 16. Gyér forgalom és lanyha irányzat jegyében folyt le a mai üzlet, amely főképpen a külföldi kedvetlenség hatás alatt állott. Buza magyar 76—77, 2% Röske 44.50 dinár, Tengeri bácskai VI—VII. 13.19 dinár, Liszt exportmalom bácskai 0 GG 695 dinár, 2-es 655 dinár, 5-ös 610 dinár, 6-os 550 dinár. Forgalom: buza 500, tengeri 1000, liszt 400 mm.

Szentai gabonaárak, jun. 16. A piacon a következő árak szerepeltek: Buza 450 dinár. Új buza 270 dinár. Tengeri 170 dinár. Hajóba 175 dinár. Vasutara 170 dinár. Julius—augusztusra 185 dinár. Árpa 170 dinár. Sörárpa 200 dinár. Zab 180 dinár. Rozs 250 dinár. Köles 200 dinár. Muharmag 210 dinár. Repce 440 dinár. Heremag 1450 dinár. Bab 220 dinár. Liszt 0-ás GG. 690 dinár, 2-es 620 dinár. Takarmányliszt 410 dinár. Korpa 250 dinár. Irányzat nagyon lanyha.

Budapesti terménytőzsde, jun. 16. A vetésjelentések egyre kedvezőbb színben tüntetik fel a kalászosok helyzetét és ez a spekuláció a gabonatőzsdét még nagyobb tartózkodásra készteti. Ujbuzában is alig van üzlet.

Az óbuza ára 520.000 korona, de ezen az árfolyamon kötés nem jött létre. Ujbuzából néhány tétel 440.000 koronával kelt el.

A tengeri kereslete lényegesen megcsappant, már külföldi érdeklődők sem jelentkeznek, ami annál kevésbé érthető, mert a 305.000 koronás ár a partásos árnál is alacsonyabb. A spekulációt különösen az a körülmény tartja vissza, hogy az amerikai jelentés, amely eddig tengeriben jobb volt, mint buzában, most egyforma gyenge és átlag 5 centes áresést tüntet fel.

Csikágól gabonatőzsde, jun. 15. Buza 166.125, buza júliusra 153, buza szeptemberre 150.875, buza decemberre 152.75. Tengeri pr. 2. min. 111.75, tengeri júliusra 109.75, tengeri szeptemberre 110, tengeri decemberre 89. Zab júliusra 49.75, zab szeptemberre 50.125, zab decemberre 52.25. Rozs prompt 109, rozs júliusra 106, rozs szeptemberre 106, rozs decemberre 108.5.

Newyorki gabonatőzsde, jun. 15. Buza őszi vörös 191, buza őszi kemény 173. Tengeri 120—375. Az irányzat gyenge.

MINDEN JÓ SAKKOZÓ csak FEUER VEGYÉSZMÉRNÖK SUBOTICA, Trenkova u. 15. „GODIVA“ KOZMETIKAI CIKKEIT — HASZNÁLJAI! —

NYILTTÉR.

Fájdalomtól megtörve jelentjük, hogy forrón szeretett édesanyánk, nagyanyánk és dédnagyanyánk

Özv. REICH JÓZSEFNÉ
hosszu szenvedés után 88 éves korában f. hó 16-án elhunyt.
Temetése folyó hó 17-én d. u. 4 órakor lesz a Zrinjski trg 27. számú gyászházból.

A gyászoló család.

Nyilvános árverés.

A Bács-Petrovoszelói Keresztény Fogyasztási Szövetkezet felszámoló bizottsága által 1925. június 28-án d. u. 2 órakor Bačko-Petrovoszelón megtartandó nyilvános árverésen felszámolás folytán eladásra kerül az intézet összes ingó- és ingatlan vagyona u. m.

a) intézeti ház és a vele levő beltelek,
b) üzleti berendezések a tárgyak neme szerint külön-külön c) K 14.000 n. é. 6 %-os magyar hadikölcsön kötvény a következő feltételek alapján:

1. Azon árverezők, akik az intézet házára és vele levő telkére árvereznek, kötelesek az árverés megkezdése előtt az árverező bizottságnak D. 10.000 óvadékot lefizetni, mert ennek hiányában az árverező figyelembe nem vétetik.

2. Azon árverezők, akik az intézet üzleti berendezésére és egyéb ingó tárgyaira árvereznek, kötelesek az árverezés alapján rajtuk maradt és a bizottság által megszavazott tárgyak vételárát a helyszínen azonnal készpénzzel fizetni.

Ugy a házat mint pedig az üzleti berendezést az árverezés alapján tulajdonosává vált árverező 1926. április hó 15 előtt birtokába nem veheti.

Fizetési feltétel az intézeti ház és beltelekre nézve a következő:

Tartozik a vevő az árverezés napjától számítva 3 nap leforgása után az árverezési összegnek 50 %-át míg a fennmaradt 50 % pedig az iratás napján a Bács-Petrovoszelói Keresztény Gazdasági Banknál készpénzzel lefizetni.

Ugy a ház mint a beltelek vevőre tehermentesen iratják.

A ház iratási költségei, valamint a százelek vevőt terhelik.

Az iratásnak az árverezés napjától számítva 30 nap alatt meg kell történnie s halasztásra vevő nem számíthat.

Az árverezési jogát a felszámoló bizottság magának fentartja.

Kelt Bačko-Petrovoszelón, 1925. június 12.

A Bács-Petrovoszelói Keresztény Fogyasztási Szövetkezet Felszámoló Bizottsága.

5111

Hirdetmény

A Bács-Petrovoszelói Keresztény Fogyasztási Szövetkezet felszámoló bizottsága felhívja mindazon hitelezőket, kiknek bárminéven nevezendő követelésük volna a fenti céggel szemben, hogy követelésüket 1925. szeptember hó 15-ig a felszámoló bizottságnak jelentsék be, mert későbbi bejelentések figyelembe nem vétetnek.

Bácsko-Petrovoszelón, 1925. június 15-én.

Bács-Petrovoszelói Keresztény Fogyasztási Szövetkezet Felszámoló Bizottsága

5100

A „Magyar Párt“ 1925. június 14-én 21 ember jelenlétében megtartott nagygyűlésén Dr. Nagy Ödön ügyvezető elnök a következő kijelentést használta: „Akkor sem adjuk át helyünket azoknak a magyaroknak, akik a politikát üzleti befektetésnek tekintik.“

Válaszom a következő:

A politikát eddig azok a magyar vezetők tekintették üzleti befektetésnek, akik három éven keresztül több millió dinárt csaltak ki jóhiszemű magyar nemzetiségű polgárok zsebéből és ezen kicsalt pénzen ünnepeleltették magukat és zuglapokat alapítottak, de soha egyetlenegy adakozásról vagy kiadásról el nem számoltak.

Egyelőre ennyit, de ha szükséges mondhatok többet is.

5171

Gálffy György

„Magyar Radikális Klub elnöke“

Podizanje ložionice u polukrugu na stanici Novi-Sad

Direkcija Državnih Železnica u Subotici na temelju rešenja Generalne Direkcije Državnih Železnica G. D. Br. 18042 od 30-og aprila 1925. godine i u smislu Članova 86-98. Zakona o Državnom Računovodstvu raspisuje na dan 10-og jula 1925. godine prvu ofertalnu licitaciju za izradu i montiranje krovne konstrukcije od gvozdja sistem „Polonso“ ložionice u polukrugu na stanici Novi-Sad.

Kaucija od 100.000 dinara odnosno 200.000 dinara za strane državljane polaze se na blagajni Direkcije Državnih Železnica u moneti predviđenoj po čl. 98. Zakona o Državnom Računovodstvu najdalje do 10 časova pre podne na dan licitacije.

Propisno taksirane ponude u zapečaćenom zavoju sa oznakom spolja: „Ponuda za izradu i montiranje krovne konstrukcije od gvozdja sistem „POLONSO“ ložionice u polukrugu na stanici Novi-Sad od ponudjača N. N.“ predaju se najkasnije do 11 časova Gradjevinskom Odelenju Direkcije (Trg Vojvode Putnika br. 9. II. sprat vrata br. 9.)

Pravo za licitaciju imaju samo ona lica i tehnička preduzeća, koja podnesu uverenje o prijavi preduzimačke radnje za ovu godinu, kao i uverenje o tome da su platila porez za tekuće tromesečje.

Zastupnici ponudjača pripustiće se licitaciji, ako imaju pismeno punomoćje, da ih mogu na ovoj licitaciji zastupati.

Planovi, obrazac ponude, predračuna troškova i ugovora, opšti i tehnički uslovi mogu se videti i po ceni od 50 dinara nabaviti svakog dana za vreme zvaničnih časova u Gradjevinskom Odelenju Direkcije.

Naknadne ili tetrafskim putem podnete ponude neće se primiti.

Iz Direkcije Državnih Železnica u Subotici.
Br. 17.847/1925.

Hirdetmény

Június hó 1-én átvettem néhai Jeszenszky Jenőnek az Örangyalhoz címzett gyógyszerárát és mivel a vételárát letétbe helyeztem a kir. járásbírósnál néhai Jeszenszky Jenő hagyatéka javára, felhívom mindazokat, akiknek esetleges június 1-e előtti követeléseik volnának, hogy azokat saját érdekükben jelentsék idejkorán a helybeli járásbírósnál.

Subotica, 1925. június hó 8-án.

5154

Oktavija Mirković
gyógyszerész

ROSER ISTVÁN
MŰSZAKI ÜZLETE SENTA
Kraj Aleksandra u. Városháza szemben
Telefon 31.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát az igen tisztelt iparvállalatok és gazdaságok valamint fémiparosok és építetők figyelmébe.

Allandó raktár az összes ipari és gazdasági műszaki cikkek, géprészekből, fűrdőszobaberendezésekből, szivattyúból, víz és gőz szerelvényekből, elsőrendű gépszijak és szítaselymekből és mindenféle kenőanyagokból.

Autóalkatrészek, Benzin és Olajtöltőállomás !!

Versenyképes árak! Kérjen árajánlatot!

Felhívjuk azokat a növendékeket, akik a suboticali leány polg. magyar tagozatának 4-ik osztályát 1920-ban végezték, hogy f. hó 20-án d. u. 3 órakor a palicsi nagyvendéglőben jelenjenek meg.

5155

Soffőrtanfolyam

kezdődik június 20-án.

Bizéleti és gyakorlati rész: előadó Rohák Gyula
Forgalmi rész: Tihvichy István rendőrkapitány autóriferens

Térképolvasás: Strass Leó, okl. mérnök

AUTOMOBILIA SUBOTICA

Skadarska ulica 7. — Telefon 151.

Ujnagy szőrmedivatáruhá

Központ: Wien - Képviseletek: London, Leipzig

Allandóan

nagy raktár a legválogatottabb szőrmeárukból u. m.

Persianer,

Nutria, ausztráliai

és amerikai oposzum, Seel-Elektrik, nyul, Brabanter, farkas, kecske valamint bárányszőrme és Herzogamerikak

Eladás nagyban és kicsinyben!

Uj női és férfi kabátok, sálak, boák készítése a legdivatosabb wieni és párisi modellek szerint, wieni árakkal versenyképes árban, Nettel Salo wieni szűcsmester vezetése mellett.

Szőrmék javítása, kabátok átalakítása saját műhelyben szakképzett munkások által. Kérjük a n. é. közönséget, hogy a javításokat, átalakításokat még a nyár folyamán készíttesse el, mert ekkor jutányosabban készíthetjük el. Kiváló tisztelettel

Nettel és Farkas, Novisad

Kralja Petra ulica 27.

TORINOI FIAT

VAJDASÁGI KÉPVISELETE

AUTOMOBILIA

SUBOTICA, SKADARSKA ULICA 7.

TELEFON 151.

4 és 6 üléses kocsik állandóan raktáron

FIÓKKÉPVISELETEK:

Szilárd Albert okl. mérnök
Sombor

I. Krémer okl. mérnök
V.-Kikinda

TÉGLAGYÁR NIŠ (SRBIJA)

keres finansirozó társat. Esetleg a gyár eladó.

Igen nagy kereslet marseilli falcozott téglánál, melyet behoz és Görögországba exportál. A kör-komencének 28 kemencéje van a vaspálya közvetlen közelében. — Részletes felvilágosítással szolgál: JOSEF PENČIĆ NIŠ, Strabinića Bana ulica 10.

Motorkerékpárok

A legjobb minőségű KERÉKPÁROK, prima hegyi gumik, kerékpár VARRÓGÉPEK ezekhez alkatrészek, szek, legolcsóbb beszerzési helye

Stern Adolf

varrógépkereskedése Subotica, Jelašićeva ul. 5. Részletfizetésre is.

LIFKA KERT MOZI

Jun. 17—21-ig, szerdától—vasárnapig. 5 napon!
Egy emberi értelemre emelkedett kutyának mesterműve!

A HALÁLCSAPDA

Alaskai dráma Jack London regényének zsánérében. Főszereplő

RIN-TIN-TIN

a csodakutya, ki a film drámai fordulatain sir, szenved, mosolyog és abszolut játékművészetével emberi kollégáit felülmulja

RIN-TIN-TIN

neve a nagyvilágban épen olyan ismert, mint Jackie Coogan vagy Pola Negri és az érdeklődés iránta még fokozódik, mivel nem táncosnő, sem akrobata, hanem egy gyönyörű farkaskutya, ki a legünnepelebb negyühabu művész a világon!

NAPONTA KATONAZENE

HÁZASSÁG

Házassági ajánlat: Ismerettség hiányában ez uton óhajtok megismerkedni házasság céljából oly házias jólelkű izr. urileánnyal 28—30 évig, kinek kelengyén és butoron kívül legalább százezer dinár készpénz hozománya van, mely összeghez fizet-nagyobbításhoz szükséges. Részletes, fényképpel ellátott ajánlatok e lap kiadói hivatalába intézendők, melyek becsületszóra vizsgálódnak. — Jelligé: »1887« 5157

Házasságot legjobb körökbe elintézek. Megbízásokat szülők, hölgyek, uraktól elfogadok. Jelligé: »Doktorné«, Subotica, Agina 11. 5181

Földbirtokos 28 éves, jó megjelenésű, házasság céljából megismerkedne fiatal szép leánnyal, akinek szintén van valami földje, lehet fiatal özvegyasszony is. Fényképes, teljes című leveleket »Boldogság 35« jelligére kiadókba kéretnek. 5149

Nősülendők forduljanak házassági ügyük lebonyolítása végett **Faraó** elismerten uri, diszkrét irodájához, Népszínház-utca tizenhat. Cégjelzéstelen levelezés. 4758

FOGLALKOZÁS

Vizsgázott fogtechnikus kitünő helyen alkalmazást találhat. Cím: Dr. Steiner Márk orvos, Nemačka-Crnja. 5035

English Lessons and Correspondenz. Angol órákat ad született angol nyelvtanár egyeseknek vagy csoportoknak. Válassz angol levelezést vagy fordítást bármely nyelvre. Cím: Knez Mihajlova ul. 5, Victor Blackler-Coombe. 4964

Rövidáru-angróizlet keres a szakmában teljesen jártas értelmes, megbízható segédet, ki már ilyen minőségben nagykereskedésben működött. Előnyben részesülnek, kik a helyi piacon vevők látogatására is alkalmasak. Ugyanitt megbízható kifutófiúk is felvételnek. Cím a kiadókban. 5167

SZEMÜVEGEK
MINDEN KIVITELBEN
Schwab Albert
Órás,
ékszerész és optikusnál
VEL-BEČKEREK
Aleksandrova ulica
Fali és zseborák, modern, izléses ékszerek.
JAVÍTÁSOK pontosan.

Segédkönyvelő és gépíráshoz jártas levelező, férfi vagy nő, azonnali belépésre kerestetik Suboticára. Ajánlatok »Megbízható« jelligére a Bács-megyei Napló kiadói hivatalába intézendők. 5162

Fiatal kereskedősegéd állást keres. Mucsy-telep 70/1. Subotica. 5177

Elsőrendű
hófehér meszet
a legolcsóbb áron szállít
KREČANA DALJ

Fiatal borbélysegédet azonnali belépésre keresek. Baka Antal, Ludas, templom mellett. 5172

Fiatal borbélysegéd azonnali belépésre kerestetik. VIII., Plitvička ul. 32. 5156

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és emezs kőnyomásra számít. Legkisebb apróhirdetés ára 30 din. Csak felhívásig tartó leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszbélyeg mellékelendő.

Elsőrendű főzőnő ajánlkozik urasághoz, lehetőleg pusztára. Knézy-iroda, Bárányköz 6. 5148

Jómunkás kocsifényező segéd felvétetik, esetleg ellátással is. Lederer Ferenc kocsifényezőnél, Bačka-Topola. 5145

Öregbő nyugalmas gyermektelen házaspár könynyebb házmesteri szolgálatra kerestetik. I. kör, Strossmajerova ulica 24. Subotica. 5168

Zongora hangolást
és javítást mérsékelt áron vállal vidéken is. Új és használt zongora és harmonium állandóan raktáron
Krombholz Albert
Subotica, Vilsonova ulica 28.

Főmolnári állást keres vám- és kereskedelmi malomban sok évi tapasztalatokkal bíró nő, kis családossal egyén. Szíves megkeresést kér a fizetés megjelölésével Zavišić Čedomir, Vranjevo. 5113

Kifutó felvétetik Buchs-aum vaskereskedésbe, Paličsi-uton. 5142

Erziherein such Stelle zu Kindern über 3 Jahre. — Adresse in der Administration. 5144

Cipőkülönlegességek
RÓKA
divat cipészetében
3500 Subotica, Pašičeva u. 9.

Nevelőnői állást keres 20 éves urileány, beszél magyarul, németül, igényei szerények. Cím a kiadókban. 5140

Fiatal cukrászsegéd és cukorkamunkás tanoncok felvétetnek. Ruff cukorkagyár, Vilsonova ulica 13. 5126

Gabonaszakmában több éve működő volt gazdaságot állást keres. Ajánlatokat »Megbízható« jelligére a kiadói hivatal továbbít. 5091

Je cherche une demoiselle Francaise anprés deux enfants adolescento b' ete a Paličs. Je prefere une qui parle la langue serbe. Adresse dans l' administration. 5161

KÉRJEN

CIPŐKRÉMET!
GYÁRTJA:
Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D.
NOVISAD

KÖNYVES KÁLMÁN
KIADÁSÁBAN MEGJELENT
KÉPREPRODUKCIÓK
KÖLNI KERETEZÉSSSEL
KIZÁRÓLAG
CIGLER, KAIĆ és TÁRSÁNÁL
SUBOTICA, BARÁTOK TEMPLOMA MELLETT

VÉTEL-ELADÁS

Közepesforgalmu borbély-üzlet sürgősen eladó. Cím a kiadókban. 5136

Kitünő fűszerüzlet, forgalm-as helyen, gyönyörű berendezéssel két szoba, előszoba, konyha lakással olcsón eladó. Lakások, butorozott szobák kaphatók Langné, Agina ul. 11. 5180

Megvételre keressünk egy nyersolaj tárolásra alkalmas 10.000 kg. térfogatú tartályt vagy kazánt. — Ajánlatokat kérünk Postafiók 9. Horgoš, Bačka. 5159

Világos hálószobabutor és egy konyhaberendezés eladó. Horváth Józsefné Felsőbácskai Gőzmalom, Subotica. 5146

Kovácsműhely szerszámberendezéssel szabadkéz-ből eladó vagy haszonbérletre műhellyel együtt kiadó. Madár Ignác, Staramoravica. 5165

Vršac—Veliki-Bečkere között vonat mentén 100 hold prima föld fundus-instructussal azonnal eladó. Bövebbet Iwan Csukorov, Hadzsi (Györi) ul. 4813. Vršac. 5134

6-os 7 lézkörös és egy 8-as lokomobil jutányosan eladó Vadócz Károlynál, B-Topola. 5078

Három pár prima malomkő, egy kopperel, egy transzmisszió, egy nagy kerék és egy cilindrszita 10.000 dinárért eladó. Mata Bunjevački motor-malom, Vranjevo. 5088

Eladó Somborban, belvárosban új családi ház. Pavle Kneževića 17/a. 5042

Előnyomdaberendezést modernül és szakszerűen összeállítva legolcsóbban szállít
LEOPOLD SAMUEL
előnyomdaberendezési vállalat
SENTA (Bačka)
4419

KISS ZÁLOGINTÉZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállításra; v. férfi, női raglán és téllkabátnak való. Ékszerek, ruhák, kabátok, fehérneműek és minden más tárgyvak állandóan olcsón eladotnak. Subotica, I. kör, Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

KÜLÖNFÉLE

Okert J. C. L. ES szállás 150 klgr-os hordókban à Din. 3.20 Lavoslav Leit-ner, Ostjiek I. 5158

Irodahelyiség a város központjában tizenötödikére kiadó. Cím a kiadói hivatalban. 5152

Butorozott szoba két urna, esetleg házaspárnak július 1-ére kiadó. I. Kumičićeva 40. 5147

JÓ FODRÁSZNÓ

és Manicuro
2000 Din. havival és száza-
lékkal felvesz
Kummerkramer, Sombor

Gönczi Ödöné subotica születésű, ki 1913—14. évben Münchenben tartózkodott, aki hollétét tudja, szíveskedjen címét közölni Szende Antal-al, Beograd, Niška ul. br. 28. 5163

Olcsóbb a ruházkodás! A dinár emelkedése folytán elsőrendű férfiöltönyök 660, finom tennisöltöny 380, esőköpeny női, férfi 350, fiuknak mosóöltöny 150 din. Eisler Izsónál, Barátok temploma során. 5169

Paličson butorozott tiszta szoba kiadó. Cím a kiadókban. 5137

Melyik gyermektelen vagyonos polgár gazdálkodó fogadná gyermeknek azonnal hasonló családból való iskolázott teljesen árva, szép, szegény leányt. — Szíves megkeresést e lap kiadójába kér »Germektelen« jelligére. 5135

Kereselek 3 szobás lakást mellékhegyiségekkel, lehetőleg a Sentai ut környékén. Ajánlatokat a kiadókba kérek. 5100

Vendéglőt elszámolásra keres szakképzett fiatal-ember anyjával együtt azonnalra. Cím: Schlesinger Ferenc, Mali-Idjós. 5108

Főtéri házamban az összes üzlethelyiségek november 1-vel kiadók. Cím a kiadókban. 5073

Malom-hengereket csiszolunk és rovátkolunk. Neukomm Bálint Fiai gépgyár, Vršac. — Telefon 54. 5040

Litographált levelezőlapok, tájképek, utcarészletek, interieurok fénykép után egy vagy több színben a legolcsóbban. (Gyári árak) E. Krišer, St.-Kanjiza.

ELSŐRENDŰ

LUXUSAUTOMOBIL-KÉPVISELET

SAKEMBERNEK ÁTADÓ

aki eddigi eredményeit és jó összeköttetéseit igazolni tudja és aki megfelelő biztosítékot tud nyújtani. Részletes ajánlatokat „Za—5386“ jelligé alatt a **Publicitas d. d.** hirdetővállalat Zagreb Gunduličeva ulica 11. továbbít.

JELENTŐS ZAGREBI MŰSZAKI CÉG

kitünő bel- és külföldi vezérképviselletekkel, jól bevezetett, óvadék-illetőleg garanciaképes mérnöki irodával óhajtt összeköttetésbe lépni kerületi

képviselő átadása céljából

Részletes ajánlatok „Za—5387“ jelligé alatt a **Publicitas d. d.** hirdetőirodához Zagreb Gunduličeva ulica 11. küldendők.